

Határozatok Tára

YVES BOT
Főtanácsnok indítványa
Az ismertetés napja: 2015. március 26.¹

C-511/13. P. sz. ügy

**Philips Lighting Poland SA,
Philips Lighting BV
kontra**

az Európai Unió Tanácsa

„Fellebbezés — Dömping — Kínából, Vietnamból, Pakisztánból és a Fülöp-szigetektől származó integrált elektronikus kompakt fénycsövek (CFL-i) behozatala — 1205/2007/EK rendelet — A közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár — A közösségi gazdasági ágazat meghatározása — A teljes közösségi termelés »jelentős hányadának« fogalma”

1. Fellebbezésével a Philips Lighting Poland SA² és a Philips Lighting BV³ az Európai Unió Törvényszéke Philips Lighting Poland és Philips Lighting kontra Tanács ítéletének⁴ megsemmisítését kéri, amellyel a Törvényszék elutasította a Kínai Népköztársaságból származó integrált elektronikus kompakt fénycsövek behozatalára vonatkozó dömpingellenes vámoknak a 384/96/EK rendelet 11. cikkének (2) bekezdése szerinti hatályvesztési felülvizsgálatát követő kivetéséről és a Vietnami Szocialista Köztársaságban, a Pakisztáni Iszlám Köztársaságban és a Fülöp-szigeteki Köztársaságban feladott ugyanilyen termékre történő kiterjesztéséről szóló, 2007. október 15-i 1205/2007/EK tanácsi rendeletnek⁵ a felpereseket érintő részében való megsemmisítésére irányuló keresetüket.

2. A jelen ügy lehetőséget nyújt a Bíróságnak arra, hogy több kényes jogkérdésben állást foglaljon, amelyeknek jelentős a tétjük. A jelen ügy keretében dönteni kell:

- az európai uniós bíróság azon lehetőségéről, hogy elutasítsa a megsemmisítés iránti keresetet anélkül, hogy előzetesen határozná a keresetösségi jog hiányán alapuló eljárásgátló ok fennállása miatti elfogadhatatlanságról;
- az EUMSZ 263. cikk időbeli hatályáról;
- valamely közösségi gyártó keresetösségi jogáról egy dömpingellenes rendelet megsemmisítése tekintetében;
- az uniós intézmények arra vonatkozó lehetőségéről, hogy folytassák a dömpingellenes eljárást, ha támogatottsági szintjének csökkenése következtében a panasz már nem felel meg a szabályozás által a reprezentatív jellegre vonatkozóan előírt feltételeknek, és

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — A továbbiakban: Philips Poland.

3 — A továbbiakban együttesen: Philips Lighting.

4 — T-469/07, EU:T:2013:370, a továbbiakban: megtámadott ítélet.

5 — HL L 272., 1. o., a továbbiakban: vitatott rendelet.

- a közösségi gazdasági ágazat jelentős hányadának a kár meghatározása keretében alkalmazott fogalmának a meghatározásáról.
3. A jelen indítványban azt javaslom a Bíróságnak, hogy utasítsa el a fellebbezést.
4. Először azt javaslom a Bíróságnak, hogy hivatalból vizsgálja meg, hogy a felperesek mennyiben rendelkeznek keresetösségi joggal a vitatott rendelet megsemmisítése iránti kereset előterjesztése tekintetében.
5. E tekintetben, miután azt javasoltam a Bíróságnak, hogy végezze el e vizsgálatot az EUMSZ 263. cikk rendelkezéseit érintően, amely cikk véleményem szerint *ratione temporis* alkalmazandó, noha a jelen keresetet a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt nyújtották be, kifejtem, hogy milyen okokból vélem úgy, hogy a Philips Lightingot a vitatott rendelet közvetlenül és személyében érinti, aminek alapján megállapítom, hogy e megsemmisítés iránti keresete elfogadható.
6. Ezt követően jelzem, hogy a Törvényszék véleményem szerint miért nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor megállapította, hogy az uniós intézmények folytathatják a felülvizsgálati eljárást még akkor is, ha a kérelem támogatottsági szintje a vizsgálat folyamán a szabályozásban előírt reprezentativitási küszöb alá csökkent.
7. Végül azt állítom, hogy noha a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a teljes közösségi termelés jelentős hányadának a legutóbb a 2005. december 21-i 2117/2005/EK tanácsi rendelettel⁶ módosított, az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről szóló, 1995. december 22-i 384/96/EK tanácsi rendelet⁷ 4. cikkének (1) bekezdésében szereplő fogalma úgy értendő, hogy az az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében említett, e termelés 25%-ának megfelelő minimális küszöbre hivatkozik, mindazonáltal nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor elvetette az e rendelkezésben említett, a hasonló termék teljes termelésének 50%-ára vonatkozó küszöb alkalmazását, mivel e két küszöb, amely kizárólag a panasz reprezentatív jellegének értékelése céljából került meghatározásra, idegen a közösségi gazdasági ágazatnak a kár megállapítása céljából történő meghatározásától. Mivel a fellebbezők csupán azt kifogásolják, hogy a Törvényszék e két küszöböt nem együttesen alkalmazta, nem kifogásolják azonban egyébiránt, hogy nyilvánvaló értékelési hibát vétett volna, amikor úgy ítélte meg, hogy a teljes közösségi termelés jelentős hányadát egyetlen – e termelés körülbelül 48%-át képviselő – közösségi gyártó is jelentheti, azt fogom javasolni a Bíróságnak, hogy állapítsa meg a jogalapok megalapozatlanságát, és következésképpen utasítsa el a fellebbezést.

I – A jogi háttér

A – Az alaprendelet

8. A dömpingellenes intézkedések Unió általi alkalmazását szabályozó, az alapügy tényállása idején hatályos rendelkezéseket az alaprendelet tartalmazta.
9. Az alaprendelet „A kár meghatározása [helyesen: A kár fennállásának meghatározása]” című 3. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy a „kár” fogalma, amennyiben másként nem kerül meghatározva, „a Közösség egy gazdasági ágazatának okozott jelentős hátrányt, a Közösség egy gazdasági ágazatának jelentős hátrány okozásával való fenyegetését, illetve az ilyen gazdasági ágazat létrehozásának jelentős hátráltatását” jelenti.

6 — HL L 340., 17. o.

7 — HL 1996. L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 10. kötet, 45. o.; a továbbiakban: alaprendelet.

10. Az alaprendelet „A közösségi gazdasági ágazat fogalmának meghatározása” című 4. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a „közösségi gazdasági ágazat” fogalma „a hasonló termékek közösségi termelőinek összességére vagy közülük azokra vonatkozik, akiknek együttes termelése az érintett termék teljes közösségi termelésének az 5. cikk (4) bekezdésének meghatározása szerinti jelentős hányadát teszi ki”.

11. Az alaprendelet 5. cikke, amely a panasz szerinti állítólagos dömping fennállásának, mértékének és hatásának megállapítására irányuló eredeti vizsgálat megindítását szabályozta, a következőképpen rendelkezett:

„(1) A (6) bekezdésben szabályozottak kivételével, az állítólagos dömping fennállásának, mértékének és hatásának megállapítására irányuló vizsgálatot bármely természetes vagy jogi személy vagy a közösségi gazdasági ágazat nevében eljáró jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet írásbeli panaszára kell megindítani.

[...]

(4) Az (1) bekezdés alapján vizsgálat csak akkor indítható, ha panasznak [helyesen: a panasznak] a hasonló termékek közösségi termelői részéről való támogatása vagy ellenzése mértékének megvizsgálása alapján megállapítást nyer, hogy a panaszt a közösségi gazdasági ágazat részéről vagy annak nevében nyújtották be. A panasz akkor tekinthető a közösségi ipar részéről vagy annak nevében benyújtottnak, ha azt azok a közösségi termelők támogatják, akiknek együttes termelése a közösségi iparnak a panaszt támogató vagy azt ellenző részében a hasonló termék termelésének 50%-át meghaladja. Nem lehet azonban vizsgálatot indítani akkor, ha a panaszt kifejezetten támogató közösségi termelők részesedése a közösségi ipar által termelt hasonló termék össztermeléséből kevesebb, mint 25%.

[...]”

12. Az alaprendelet 9. cikke, amely az eljárás intézkedés meghozatala nélküli megszüntetésére, illetve végleges vámok kivetésére vonatkozott, a következőket írta elő:

„(1) A panasz visszavonása esetén az eljárás megszüntethető, kivéve ha ez a megszüntetés a Közösség érdekeit sértené.

[...]

(4) Ha a végkövetkeztetésként megállapított tények dömpingre és az ezzel okozott kárra utalnak, és ha a Közösség érdekei a 21. cikknek megfelelően beavatkozást kívánnak meg, a Tanács végleges dömpingellenes vámot vet ki, a Bizottságnak a tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően benyújtott javaslata alapján. [...]

[...]”

13. Az alaprendelet 11. cikke értelmében:

„[...]

(2) A végleges dömpingellenes intézkedés hatálya a kivetését követő öt év után vagy a dömpingre és a kárra egyaránt kiterjedő legutolsó felülvizsgálat lezárását követő öt év után megszűnik, kivéve ha a felülvizsgálat azt állapítja meg, hogy ez a megszűnés valószínűsíthetően a dömping és a kár folytatódásával vagy megismétlődésével járna. A megszűnés felülvizsgálatát a Bizottság kezdeményezésére vagy a közösségi termelők, illetve a nevükben eljáró személyek kérésére kell megindítani, és az intézkedések a felülvizsgálat ideje alatt hatályban maradnak.

[...]

(5) E rendeletnek az eljárásra és a vizsgálatok lefolytatására vonatkozó rendelkezéseit – a határidőkkel kapcsolatos rendelkezések kivételével – minden, a (2), (3) és (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően lefolytatott felülvizsgálatra alkalmazni kell [...]

[...]”

B – Az integrált elektronikus kompakt fénycsövekre vonatkozó rendeletek

14. A European Lighting Companies Federation által 2000. április 4-én benyújtott panasz nyomán indított vizsgálatot követően az Unió elfogadta a Kínai Népköztársaságból származó integrált elektronikus kompakt fénycső (CFL-i) behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről, és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló, 2001. július 16-i 1470/2001/EK tanácsi rendeletet.⁸

15. Az e vámok esetleges kijátszására vonatkozó vizsgálat megindítását követően az Unió ezenkívül elfogadta a Kínai Népköztársaságból származó integrált elektronikus kompakt fénycső (CFL-i) behozataláról szóló 1470/2001/EK tanácsi rendelet által kivetett végleges dömpingellenes intézkedések a Vietnami Szocialista Köztársaságban, a Pakisztáni Iszlám Köztársaságban és a Fülöp-szigeteki Köztársaságban feladott CFL-i behozatalára történő kiterjesztéséről szóló, 2005. június 6-i 866/2005/EK tanácsi rendeletet.⁹

16. Az 1470/2001 rendeletet és a 866/2005 rendeletet később a 2006. szeptember 1-jei 1322/2006/EK tanácsi rendelet¹⁰ módosította.

II – A tényállás

17. Miután a Bizottság értesítést tett közzé az 1470/2001 rendelettel elfogadott dömpingellenes intézkedések küszöbön álló megszűnéséről, az Osram GmbH¹¹ nevében eljáró Community Federation of Lighting Industry of Compact Fluorescent Lamps Integrated felülvizsgálat iránt kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz.

18. 2006. június 12-én a Bizottság kérdőívet küldött az integrált elektronikus kompakt fénycsövek¹² négy közösségi gyártója, mégpedig a GE Hungary Ipari és Kereskedelmi Zrt.,¹³ az Osram, a Philips Lighting és az SLI Sylvania Lighting International¹⁴ részére. Az Osram és a GE Hungary jelezték, hogy támogatják a felülvizsgálati eljárás megindítását, a Philips Poland közölte, hogy ellenzi az ilyen eljárást, a Sylvania pedig nem válaszolt a kérdőívre.

19. Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy elegendő bizonyíték áll rendelkezésre a felülvizsgálati eljárás megindításához, vizsgálatot indított a 2005. július 1-je és 2006. június 30. közötti időszak vonatkozásában.

8 — HL L 195., 8. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 38. kötet, 43. o. A 2006. szeptember 1-jei 1322/2006/EK tanácsi rendelettel (HL L 244., 1. o.) módosított rendelet.

9 — HL L 145., 1. o.

10 — HL L 244., 1. o.

11 — A továbbiakban: Osram.

12 — A továbbiakban: CFL-i.

13 — A továbbiakban: GE Hungary.

14 — A továbbiakban: Sylvania.

20. 2006. november 26-án a GE Hungary közölte a Bizottsággal, hogy ettől fogva már nem támogatja a szóban forgó dömpingellenes intézkedések fenntartását, míg a Sylvania 2006. december 19-én tájékoztatta a Bizottságot, hogy véleménye szerint nem áll a Közösség érdekében a szóban forgó dömpingellenes intézkedések fenntartása.

21. 2007. július 10-én a Bizottság tájékoztató levelet adott ki, amelyben rögzítette azon szándékát, hogy javaslatot kíván tenni a felülvizsgálat megszüntetésére. E levélben a Bizottság többek között kifejtette, hogy noha a felülvizsgálat megindításakor a kérelmet a közösségi termelés nagyobb része támogatta, azonban azon gyártók összesített termelése, amelyek nem támogatják a kérelmet, azóta kissé meghaladja a teljes közösségi termelés 50%-át. A Bizottság következképpen úgy döntött, hogy a dömpingellenes intézkedéseket hatályon kívül kell helyezni és az eljárást meg kell szüntetni.

22. 2007. július 24-én, illetve 25-én a Philips Poland, illetve a Community Federation of Lighting Industry of Compact Fluorescent Lamps Integrated észrevételeket tett e levéllel kapcsolatban.

23. 2007. augusztus 31-i újabb tájékoztató levelében a Bizottság közölte az érdekelt felekkel, hogy végül arra a következtetésre jutott, hogy a Közösség érdekében egy évvel meg kell hosszabbítani a szóban forgó dömpingellenes intézkedések időbeli hatályát.

24. 2007. október 15-én az Európai Unió Tanácsa elfogadta a vitatott rendeletet.

III – A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

25. A Törvényszék Hivatalához 2007. december 21-én érkezett keresetlevéllel a felperesek a vitatott rendelet megsemmisítését kérték.

26. Keresetük alátámasztása érdekében a felperesek három jogalapra hivatkoztak, amelyek közül az első két jogalap az alaprendelet 3. cikke (1) bekezdésének, 9. cikke (1) és (4) bekezdésének, valamint 11. cikke (2) bekezdésének megsértésén alapult.

27. A Philips Lighting különösen azt állította, egyrészt, hogy az uniós intézmények a panasz támogatottságának csökkenése esetén nem folytathatták volna a dömpingellenes eljárást, és másrészt, hogy a Tanács a közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár megítéléséhez nem vehette volna kizárólag az Osram adatait alapul, mivel nem lehetett volna úgy tekinteni, hogy e társaság termelése – amely a teljes közösségi termelésnek megközelítőleg csak 48%-át jelenti – a teljes közösségi termelés „jelentős hányadát” teszi ki.

28. Miután a Tanács a felperesek keresetösségi jogának vitatása útján kétségbe vonta a kereset elfogadhatóságát, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy pergazdaságossági okokból mindjárt a jogalapokat kell vizsgálni, anélkül hogy ezt megelőzően határozni kellene a kereset elfogadhatóságáról, mivel ez utóbbi mindenképpen megalapozatlan.

29. A Törvényszék az első két joglapot két részre osztható érvelés után utasította el.

30. Elsőként a Törvényszék azt vizsgálta, hogy az uniós intézmények folytathatták-e a felülvizsgálati eljárást annak ellenére, hogy a panasz támogatottsága az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében említett 50%-os küszöb alá esett.

31. A Törvényszék azzal kezdte, hogy a megtámadott ítélet 75–78. pontjában felidézte, hogy jóllehet a felülvizsgálati eljárás megindítása iránti kérelmet eredetileg az Osram és a GE Hungary támogatta, amelyek együttesen a teljes közösségi CFL-i termelés több mint 50%-át képviselték, míg a Philips Poland ellenvéleményt nyilvánított és a Sylvania nem foglalt állást, a helyzet néhány hónappal később megváltozott, amikor a felülvizsgálat alatt a GE Hungary és a Sylvania tudatta a Bizottsággal, hogy

ettől fogva ellenzi a szóban forgó dömpingellenes intézkedések fenntartását, aminek az lett a következménye, hogy a felülvizsgálati kérelem támogatottsági szintje jelentősen az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében említett 25%-os küszöb fölött maradt, ugyanakkor valamivel az ugyanezen rendelkezésben említett 50%-os küszöb alá esett, mivel az egyetlen közösségi gyártó, amely továbbra is támogatta e kérelmet, azaz az Osram, a teljes közösségi termelés 48%-át tette ki, miközben a kérelmet ellenző másik három gyártó együttesen a maradék 52%-ot.

32. Ezt követően a Törvényszék a megtámadott ítélet 84. pontjában megjegyezte, hogy ő maga már kimondta, hogy az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése nem ír elő a Bizottság számára olyan kötelezettséget, hogy szüntesse meg a folyamatban lévő dömpingellenes eljárást, ha a panasz támogatottsága a közösségi termelés 25%-os minimális határértéke alá esik, ugyanis „e rendelkezés csak a panasz támogattságának a bizottsági eljárás megindításához szükséges mértékére vonatkozik”. A Törvényszék megállapította, hogy az alaprendelet 9. cikkének (1) bekezdése szolgált az Interpipe Niko Tube és Interpipe NTRP kontra Tanács ítélet (T-249/06, EU:T:2009:62) alapjául, jóllehet ezt az ítéletet olyan ügyben hozták, amelyben az érintett panaszt nem vonták vissza, hanem az eljárás folyamán állítólagosan csökkent a támogatottsági szint. A Törvényszék szerint „[e] megoldás teljesen logikus, mivel abban az esetben, ha az említett rendelkezés szerint a Bizottság nem köteles megszüntetni az eljárást a panasz visszavonása esetén, annál kevésbé kell azt megszüntetnie a panasz támogatottsági szintjének pusztán csökkenése miatt”.

33. A Törvényszék a megtámadott ítélet 86. pontjában megállapította, hogy az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése és 9. cikkének (1) bekezdése e rendelet 11. cikkének (5) bekezdése alapján alkalmazandó a felülvizsgálati eljárásokra, és ebből azt a következtetést vonta le, hogy az uniós intézmények joggal folytathatták a felülvizsgálati eljárást annak ellenére, hogy felmerült az a lehetőség, hogy az említett rendelet 5. cikkének (4) bekezdésében említett 50%-os küszöbre vonatkozó feltétel már nem teljesül.

34. Végül a Törvényszék a megtámadott ítélet 88. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Tanács az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének értelmezésével nem vindikált magának új hatáskört, mivel „a Tanács csak azt követően döntött úgy, hogy további egyéves időszakra fenntartja a szóban forgó dömpingellenes intézkedéseket, hogy megállapította – amint ez a feladata is volt –, hogy még mindig fennáll a dömping, és hogy ezen intézkedések hatályvesztése előidézheti a dömping és a kár folytatását, valamint hogy az intézkedések fenntartása közösségi érdek”. A Törvényszék hozzátette, hogy ez az értelmezés végeredményben nem tette értelmetlenné azt a követelményt, amely szerint a „közösségi gazdasági ágazatnak” okozott kár fennállását kell igazolni ahhoz, hogy dömpingellenes vámokat lehessen kivetni, hiszen a Tanács a kár megállapítása céljából helyesen határozta meg a közösségi gazdasági ágazatot.

35. Következésképpen a Törvényszék ebből azt a következtetést vonta le, hogy az ügyben nem lehet megállapítani az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének megsértését.

36. Másodsorban a Törvényszék a közösségi gazdasági ágazatnak a kár megállapítása céljából történő meghatározása kérdését vizsgálta.

37. A Törvényszék a megtámadott ítélet 91. pontjában először emlékeztetett arra, hogy az alaprendelet 11. cikkének (2) bekezdése alapján a dömpingellenes intézkedést csak abban az esetben lehet az e rendeletben említett öt éven túl fenntartani, ha a megszűnése valószínűsíthetően a dömping és a kár folytatódásával járna, azzal, hogy a „kár” szó alatt az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése alapján a közösségi gazdasági ágazatnak okozott jelentős hátrányt, a közösségi gazdasági ágazatnak jelentős hátrány okozásával való fenyegetését, illetve a közösségi gazdasági ágazat létrehozásának jelentős hátráltatását kell érteni.

38. Ezt követően a Törvényszék a megtámadott ítélet 92. pontjában kifejtette, hogy az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése úgy határozza meg a közösségi gazdasági ágazatot, mint a „hasonló termékek közösségi termelőinek összesség[e]” vagy „közülük [azok], akiknek együttes termelése az érintett [hasonló] termék teljes közösségi termelésének az [e rendelet] 5. cikk[e] (4) bekezdésének meghatározása szerinti jelentős hányadát teszi ki”, és hogy az uniós intézményeknek széles mérlegelési jogköre van az ezen alternatíva két lehetősége közötti választást illetően.

39. A Törvényszék azzal folytatta, hogy a megtámadott ítélet 93. pontjában részletezte azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítélte meg, hogy annak a közösségi gazdasági ágazatnak, amelyet a kár megállapítása céljából határoznak meg, nem kell szükségesképpen ugyanazon közösségi gyártókból állnia, mint amelyek azt a közösségi gazdasági ágazatot képezik, amelyet annak megállapítása érdekében vesznek figyelembe, hogy az eredeti panasz vagy felülvizsgálati kérelem elegendő támogatottsággal rendelkezett-e az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése szerint. A Törvényszék szerint „[e]gyrészt [...] a második esetben a közösségi gazdasági ágazat ez utóbbi rendelkezés szövegét tekintve csak azokat a közösségi gyártókat foglalhatja magában, amelyek támogatják a panaszt, illetve a kérelmet, míg az első esetben a közösségi gyártók összességére kiterjedhet, függetlenül attól, hogy azt támogatták-e, vagy sem. Másrészt nem szabad elfelejteni, hogy a közösségi gazdasági ágazatnak a kár megállapítása céljából történő meghatározása olyan művelet, amelyet az [uniós] intézmények az eljárás megindítása után végeznek el”.

40. A megtámadott ítélet 94. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy az alaprendelet 9. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten vagy hallgatólagosan szabályozott esetek *per definitionem* azt feltételezik, hogy az e rendelet 5. cikkének (4) bekezdésében előírt 50%-os küszöböt már nem érik el, amiből arra következtetett, hogy „azt, hogy [az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése] e rendelet 5. cikkének (4) bekezdésére hivatkozik általában a »teljes közösségi [termelés] jelentős [hányada]« kifejezés tekintetében, csak úgy lehet érteni, hogy a 25%-os minimális küszöbre, nem pedig az 50%-os küszöbre utal”. A Törvényszék szerint „[e] megoldás annál is inkább indokolt, mivel az a követelmény, amely szerint a közösségi gazdasági ágazatnak ki kell tennie a teljes közösségi termelés jelentős hányadát, annak biztosítására irányul, hogy az e gazdasági ágazathoz tartozó gyártók együttes termelése kellően reprezentatív legyen. Márpedig ez utóbbi sajátosság inkább attól függ, hogy milyen része van e gyártóknak a teljes közösségi termelésben, mintsem attól, hogy az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése szerinti közösségi gazdasági ágazatba be nem vont gyártók milyen álláspontra helyezkedtek a panasz vagy a felülvizsgálati kérelem kapcsán”.

41. Végül a Törvényszék a megtámadott ítélet 95. pontjában megjegyezte, hogy nem követelhető meg az uniós intézményektől, hogy a hivatkozott ítélet 94. pontjában említett esetben a közösségi gazdasági ágazatot kizárólag az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdésében foglalt alternatíva első lehetősége alapján határozzák meg, mivel széles mérlegelési jogkörük van az e rendelkezésben foglalt alternatíva két lehetősége közötti választást illetően.

42. A Törvényszék ebből a megtámadott ítélet 96. pontjában azt a következtetést vonta le, hogy a Tanács nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor úgy döntött, hogy csak az Osramot vonja be a közösségi gazdasági ágazatnak a kár megállapítása céljából történő meghatározásába.

IV – A fellebbezésről

43. A fellebbezők fellebbezésük alátámasztása érdekében két jögalapra hivatkoznak.

44. Első jögalapjuk keretében a fellebbezők úgy vélik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének – e rendelkezés szövegével és felépítésével egyaránt ellentétes – *a fortiori* értelmezése alapján megállapította, hogy a Bizottság nem csupán a panasz visszavonása esetén folytathatja az eljárást, hanem a panasz támogatottsági szintjének pusztán csökkenése esetén is.

45. Második jogalapjuk keretében a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a közösségi gazdasági ágazat kárának meghatározása céljából az alaprendelet 5. cikke (4) bekezdése értelmében vett „teljes közösségi termelés jelentős hányadának” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az az e termelés 25%-ának megfelelő minimális küszöbre utal, az e rendelkezésben szintén rögzített 50%-os küszöb figyelembevétele nélkül.

A – A felperesek keresetőségi jogáról

1. A felek érvei

46. A Tanács, az Osram és a Bizottság a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatatlanságára hivatkozik, azzal az indokkal, hogy a felpereseket személyükben nem érinti a vitatott rendelet.

47. Ezen elfogadhatatlansági kifogás alátámasztásaként a Tanács, amely – noha formálisan nem terjesztett elő kifogást – a Törvényszék előtt már megfogalmazott a felperesek keresetőségi jogával kapcsolatos kétségeket, előadja, hogy az előbbiek nem hivatkozhatnak a Timex kontra Tanács és Bizottság ítéletre,¹⁵ mivel nem támogatták a hatályos dömpingellenes intézkedések felülvizsgálata iránti kérelmet, továbbá nem hivatkozhatnak a Nachi Europe ítéletből¹⁶ eredő ítélkezési gyakorlatra sem, mivel eladási áraik nem kerültek alkalmazásra a dömpingkülönbség kiszámításához. A Tanács úgy véli, hogy a Philips Lighting az Extramet Industrie kontra Tanács ítéletből¹⁷ eredő doktrínára sem hivatkozhat, amennyiben nincsen olyan sajátos helyzetben, amely azt bizonyos tulajdonságai folytán minden más gazdasági szereplőtől megkülönböztetné.

48. A Philips Lighting, amely felidézi, hogy a Törvényszék pergazdaságossági okokból úgy döntött, hogy közvetlenül a kereset megalapozottságát vizsgálja, anélkül hogy ezt megelőzően az elfogadhatóságáról határozná, úgy véli, hogy a Bíróság eljárási szabályzatának 173. és 174. cikkének megfelelően a Tanács válaszbeadványa csak a fellebbezésnek való helyt adásra vagy a fellebbezés elutasítására vonatkozó érveket tartalmazhat, így e beadványnak a kereset elfogadhatóságára vonatkozó elemeit ki kell zárni a Bíróság általi vizsgálat köréből. A teljesség kedvéért előadja, hogy a vitatott rendelet közvetlenül és személyében érinti, mivel a CFL-i legnagyobb uniós importőre, valamint e termékek jelentős közösségi gyártója. Hozzáteszi, hogy e rendelet elismeri a dömpingellenes vámok tevékenységére gyakorolt negatív hatását.

2. Értékelésem

49. Előzetesen azon felülvizsgálati jogkört fogom megvizsgálni, amelyet a Bíróság fellebbviteli bíróságként egy megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát illetően gyakorolhat, majd pontosabban megvizsgálom a felperesek keresetőségi jogának kérdését, először a *ratione temporis* alkalmazandó rendelkezés meghatározására, majd arra a kérdésre összpontosítva, hogy a felperesek megfeleltek-e az ahhoz szükséges feltételeknek, hogy megsemmisítés iránti keresetet indíthassanak.

15 — 264/82, EU:C:1985:119.

16 — C-239/99, EU:C:2001:101.

17 — C-358/89, EU:C:1991:214.

a) A megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának a Bíróság általi felülvizsgálata

50. A megtámadott ítéletet az a különlegesség jellemzi, hogy megfordította a kérdések vizsgálatának szokásos sorrendjét, ami abban áll, hogy először a kereset elfogadhatósága kerül vizsgálatra azt megelőzően, hogy annak megalapozottságára irányulna a vizsgálat. A Tanács által a felperesek keresetösségi jogát illetően megfogalmazott kétségek ellenére a Törvényszék „pergazdaságossági okokból”¹⁸ úgy döntött, hogy érdemben elutasítja a megsemmisítés iránti keresetet anélkül, hogy elfogadhatóságáról határozott volna.

51. A Törvényszék e szokásos gyakorlata¹⁹ a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatába illeszkedik, amely többek között a megtámadott ítélet által hivatkozott Tanács kontra Boehringer ítéletből²⁰ és a Franciaország kontra Bizottság ítéletből²¹ ered, és amelyet a Bíróság a Cofradía de pescadores „San Pedro” de Bermeo és társai kontra Tanács ítéletben²² megerősített.

52. Az alábbiakban röviden megvizsgálom az ezen ítéletekben elfogadott megoldásokat.

53. A Tanács kontra Boehringer ítéletben (C-23/00 P, EU:C:2002:118) a Bíróság, amelyhez a Tanács fellebbezést nyújtott be a Törvényszék egy ítélete ellen, amelyben a Törvényszék nem vizsgálta meg a Tanács által egy irányelv megsemmisítése iránti kereset vitatása érdekében előterjesztett elfogadhatatlansági kifogást,²³ mielőtt elutasította volna a fellebbezést mint elfogadhatatlant annak alapján, hogy az nem irányult határozat ellen, megállapította, hogy „[a]z Elsőfokú Bíróságnak kell megítélnie, amint azt meg is tette, hogy a megfelelő igazságszolgáltatás az ügy körülményeire figyelemmel igazolja-e a kereset érdemi elutasítását ebben az ügyben, anélkül hogy határozni kellene a Tanács által hivatkozott elfogadhatatlansági kifogásról”.²⁴

54. A Franciaország kontra Bizottság ítéletében (C-233/02, EU:C:2004:173) a Bíróság, amely egy iránymutatásra vonatkozó megállapodás megkötéséről szóló határozat megsemmisítése iránti kereset alapján járt el, úgy ítélte meg, hogy nincs helye annak, hogy a megtámadható aktus hiányának megállapítására irányuló elfogadhatatlansági kifogásról határozzon, mivel a Francia Köztársaság keresetét érdemben mindenképpen el kell utasítani.

55. Végül a Cofradía de pescadores „San Pedro” de Bermeo és társai kontra Tanács ítéletében (C-6/06 P, EU:C:2007:702) a Bíróság a Tanács kontra Boehringer ítéletben (C-23/00 P, EU:C:2002:118) található megfogalmazást átvéve elutasította a Tanács csatlakozó fellebbezését, amely a Törvényszék azon ítéletének részleges hatályon kívül helyezésére irányult, amellyel a Törvényszék elutasított egy szerződésen kívüli felelősség megállapítására irányuló keresetet anélkül, hogy az ezen intézmény által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogást megvizsgálta volna.²⁵

18 — A megtámadott ítélet 62. pontja.

19 — Lásd többek között: Mebrom kontra Bizottság ítélet (T-216/05, EU:T:2007:148); Charron Inox és Almet kontra Bizottság és Tanács végzés (T-445/11 és T-88/12, EU:T:2013:4); Marchiani kontra Parlament ítélet (T-479/13, EU:T:2014:866); Club Hotel Loutraki és társai kontra Bizottság ítélet (T-58/13, EU:T:2015:1); Istituto di vigilanza dell’urbe kontra Bizottság végzés (T-579/13, EU:T:2015:27).

20 — C-23/00 P, EU:C:2002:118.

21 — C-233/02, EU:C:2004:173.

22 — C-6/06 P, EU:C:2007:702.

23 — Amint az a Tanács kontra Boehringer ítélet (C-23/00 P, EU:C:2002:118) 37. pontjából és Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnok Tanács kontra Boehringer ügyre vonatkozó indítványának (C-23/00 P, EU:C:2001:511) 28. pontjából kiderül, az előterjesztett elfogadhatatlansági kifogás az EK 230. cikk negyedik bekezdése alkalmazásában a felperesek keresetösségi jogának hiányára irányult.

24 — Az említett ítélet 52. pontja.

25 — A Cofradía de pescadores „San Pedro” de Bermeo és társai kontra Tanács ítélet (C-6/06 P, EU:C:2007:702) 21. pontja.

56. Az ítélkezési gyakorlat következetessége érdekében véleményem szerint e megoldásokat össze kell vetni a Bíróság által kialakított azon elvvel, amely szerint a megsemmisítés iránti keresetnek a felperes keresetőségi joga hiányából eredő elfogadhatatlansága imperatív jogalapot képez, és az uniós bíróság azt hivatalból felhozhatja, illetve köteles is felhozni.²⁶ A Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ítéletében²⁷ szereplő megfogalmazás szerint „a Bíróságnak, amelyhez az alapokmányának 56. cikke alapján fellebbezést nyújtanak be, szükség szerint hivatalból döntenie kell az EK 230. cikk negyedik bekezdésében foglalt feltétel megsértésére alapozott imperatív jogalapról, amely feltétel szerint a felperes csak akkor kérheti az olyan határozat megsemmisítését, amelynek nem ő a címzettje, ha az őt közvetlenül és személyében érinti”.²⁸ Más határozatokban a Bíróság ezenfelül a valamely természetes vagy jogi személy által a nem neki címzett határozat ellen benyújtott kereset elfogadhatatlanságára alapított jogalapot kifejezetten „eljárásgátló oknak” minősítette, amelyet az uniós bíróságok bármikor, hivatalból is vizsgálhatnak.²⁹ Márpedig az eljárásgátló okok nem olyan jogalapok, mint a többi, amelyeket az érdemi jogalapokkal azonos szintre lehetne helyezni. Amint az az eljárási szabályzat 150. cikkéből, valamint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, e jogalapokra – éppen ellenkezőleg – különleges eljárási szabályok vonatkoznak, amelyeket többek között az jellemez, hogy e jogalapok az eljárás során bármikor vizsgálhatók, akár hivatalból is.

57. Az ítélkezési gyakorlat e két párhuzamos vonulata nem kelti egy jól kialakított bírósági rendszerben fennálló tökéletes következetesség érzetét. Hogyan igazolható ugyanis, hogy az uniós bíróság kötelezi magát arra, hogy a megsemmisítési iránti kereset tekintetében a keresetőségi jog hiányán alapuló eljárásgátló ok fennállása miatti elfogadhatatlanságot – fellebbezés keretében is – hivatalból vizsgálja, ugyanakkor viszont megengedi az arról való határozathozatal mellőzését, ha arra előtte valamelyik fél hivatkozik? Összeegyeztethető-e a különösen a fellebbviteli bíróságot terhelő azon kötelezettség, hogy következetesen vizsgálja a keresetőségi jogot, annak lehetőségével, hogy ne végezze el ezt az ellenőrzést, ha a kereset érdemben elutasítható?

58. Lényegében három szempontot hozok fel azon ítélkezési gyakorlattal szemben, amely megengedi az uniós bíróságnak, hogy eltekintsen a keresetőségi jog hiányán alapuló elfogadhatatlansági ok vizsgálatától, amennyiben úgy tűnik, hogy a kereset érdemben elutasítható.

59. Először is ez a megoldás véleményem szerint nem egyeztethető össze a keresetőségi jog hiányán alapuló elfogadhatatlansági ok eljárásgátló jellegével. Ha valamely elfogadhatatlansági ok eljárásgátló jellegű, akkor az uniós bíróság, noha arról bármikor – nem szükségképpen *in limine litis* – „határozhat”, határozatában mindazonáltal arról határoznia „kell”. Másként fogalmazva, a lehetőség, amellyel az uniós bíróság rendelkezik, kizárólag azon időpont megválasztására vonatkozik, amikor eleget tesz a kérelem elfogadhatóságának hivatalból történő vizsgálatára vonatkozó kötelezettségének.

60. Másodszor véleményem szerint ez az ítélkezési gyakorlat nem áll összhangban ezen elfogadhatatlansági ok jellegével és jogi rendszerével. Amennyiben a természetes vagy jogi személy által előterjesztett megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának feltételei nem állnak fenn, a Bíróság – hatáskörének az ilyen keresetek elbírálása tekintetében fennálló korlátaira figyelemmel – nem vizsgálhatja az e keresetet alátámasztó érdemi jogalapokat sem. Mind az EK 230. cikk második és

26 — Lásd: Olaszország kontra Bizottság ítélet (C-298/00 P, EU:C:2004:240, 35. pont); Cheminova és társai kontra Bizottság végzés (C-60/08 P(R), EU:C:2009:181, 31. pont).

27 — C-176/06 P, EU:C:2007:730.

28 — 18. pont. Lásd még ebben az értelemben: Complejo Agrícola kontra Bizottság végzés (C-415/08 P, EU:C:2009:574, 22. pont); Calebus kontra Bizottság végzés (C-421/08 P, EU:C:2009:575, 22. pont). E két határozat azt az elvet, amely szerint a megsemmisítés iránti keresetet indító fél keresetőségi jogának vizsgálata a fellebbviteli bíróságként eljáró Bíróság számára „kötelezettséget” jelent, egy másik elvből vezeti le, amely szerint az EK 230. cikk negyedik bekezdésében rögzített feltétel eljárásgátló okot jelent, amelyet az uniós bíróságok bármikor „vizsgálhatnak”, még hivatalból is (lásd a két határozat 21. pontját). Attól eltekintve, hogy ezt az utóbbi elvet tévesen a Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ítélet (C-176/06 P, EU:C:2007:730) 18. pontjának tulajdonítják, amely azt nem említi, az említett két határozat 21. és a 22. pontjának összevetéséből bizonyos fokú bizonytalanság következik a tekintetben, hogy a keresetőségi jog hiányából eredő imperatív jogalap vizsgálata az uniós bíróság számára kötelezettséget vagy pusztán lehetőséget jelent.

29 — Lásd: Stichting Woonlinie és társai kontra Bizottság ítélet (C-133/12 P, EU:C:2014:105, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

harmadik bekezdésének, mind az EUMSZ 263. cikk második és harmadik bekezdésének szóhasználata szerint a Bíróság nem „rendelkezik hatáskörrel” ezek elbírálására. A megsemmisítés iránti keresetnek a felperes keresetösségi jogának hiánya miatti elfogadhatatlansága következképpen akadályát képezi annak, hogy e kereset megalapozottságát vizsgálja.

61. Harmadszor kétlem, hogy a megfelelő igazságszolgáltatással és a gondos ítélkezési gyakorlattal teljes mértékben összhangban állna az olyan alapvető kérdések megválaszolásának későbbre halasztása, amelyek más jogvitákban is felmerülhetnek. Ez a gyakorlat, amely a jogi szabály szigorú alkalmazásával nehezen összeegyeztethető pragmatizmusról tanúskodik, véleményem szerint annál is inkább vitatható, mivel nem korlátozódik azon esetekre, amikor a kereset nyilvánvalóan megalapozatlan, míg elfogadhatatlansága nem ugyanolyan nyilvánvaló. Ellenkezőleg, általánosan és korlátlanul alkalmazzák, így azokban az esetekben is, amikor a kereset megalapozottságának értékelése komoly nehézséget jelent.

62. A jelen fellebbezés lehetőséget kínál ezen ítélkezési gyakorlat megerősítésére vagy ellenkezőleg, az attól való eltérésre, amely ítélkezési gyakorlat felülvizsgálata célszerű, figyelemmel arra, hogy a Bíróság e kérdéssel foglalkozó ítéletei korábbiak, mint azok az ítéletek, amelyek egyrészt kötelezik az uniós bíróságot, hogy szükség esetén hivatalból is határozzon a természetes vagy jogi személy által a nem neki címzett határozat ellen előterjesztett kereset elfogadhatatlanságára vonatkozó jogalapról, és másrészt e jogalapot „eljárásgátló elfogadhatatlansági oknak” minősítik.

63. Három megoldás képzelhető el.

64. Először is, noha véleményem szerint ez a megoldás nem igazolható, nem zárható ki, hogy a Bíróság fontolóra kívánja venni ítélkezési gyakorlatának megerősítését, ami azt eredményezné, hogy közvetlenül megvizsgálja a fellebbezés jogalapjait anélkül, hogy először a felperesek által előterjesztett megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának kérdésével foglalkozna, amelyet csak akkor kellene elbírálnia, ha úgy döntene, hogy nem követi a fellebbezés elutasítására vonatkozó megoldást, amit számára végül javasolni fogok.

65. A második utat – amint azt javasolom – az ítélkezési gyakorlattól való eltérés jelentené, vagy legalábbis az ítélkezési gyakorlat alárendelése a megsemmisítés iránti kereset nyilvánvalóan megalapozatlan jellege megállapításának, ami a jelen ügyben azt jelentené, hogy a Bíróságnak előzetesen meg kellene vizsgálnia annak elfogadhatóságát.

66. Végül a harmadik lehetőséget az jelentené, hogy a Bíróság az ezen ítélkezési gyakorlat érdemeiről való döntés nélkül mellőzné annak a jelen ügyben való alkalmazását, tekintettel arra, hogy ez az ítélkezési gyakorlat pusztán lehetőséget biztosít az uniós bíróságnak arra, hogy ne határozzon a kereset elfogadhatóságáról abban az esetben, ha annak elutasítását tervezi, azonban nem kötelezi erre.

67. A fentiekben kifejtett okok alapján én a második megoldást részesíteném előnyben, aminek következtében először is meg kell vizsgálni a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát, és ennek érdekében meg kell határozni a *ratione temporis* alkalmazandó rendelkezéseket.

b) A *ratione temporis* alkalmazandó rendelkezések meghatározása

68. Mielőtt konkrétan megvizsgálám, hogy a felperesek jogosultak voltak-e a vitatott rendelet megsemmisítése iránt keresetet indítani, még egy előzetes kérdés merül fel. Ez az a kérdés, hogy *ratione temporis* az EK 230. cikk negyedik bekezdése vagy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése alkalmazandó-e.

69. A kérdés a jelen fellebbezés vizsgálata keretében az elméleti szempontból való érdekességével fordítottan arányos gyakorlati jelentőséggel bír.

70. Az e kérdésre adandó válasz ugyanis nem meghatározó a jogvita kimenetele szempontjából, mivel az alábbiakban kifejtésre kerülő okokból úgy vélem, hogy a felpereseket a vitatott rendelet közvetlenül és személyükben érinti.

71. A kérdés ezzel szemben kétségtelen elméleti jelentőséggel bír, mivel a Lisszaboni Szerződés korántsem szorított arra, hogy azonos módon átvegye a természetes és jogi személyek által indítható, megsemmisítés iránti keresetek elfogadhatósági feltételeit, hanem éppen ellenkezőleg, azokat enyhítette oly módon, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdését kiegészítette egy utolsó fordulattal, amely lehetőséget teremt a megsemmisítés iránti keresetre az olyan rendeleti jellegű jogi aktusok tekintetében, amelyek nem vonnak maguk után végrehajtási intézkedéseket, és amelyek a felperest közvetlenül érintik. Következésképpen egy természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az EK 230. cikk hatálya alatt nem rendelkezett keresetőségi joggal, elméletileg rendelkezhet keresetőségi joggal az EUMSZ 263. cikk alapján.

72. Mielőtt kifejténém ez utóbbi rendelkezés időbeli hatályával kapcsolatos érvelésemet, először fel kell idézni a Törvényszék e kérdésre vonatkozó ítélkezési gyakorlatának jelenlegi állását.

73. A Törvényszék azt a kérdést, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése alkalmazandó-e a 2009. december 1-jén folyamatban levő bírósági eljárásokban, a Norilsk Nickel Harjavaalta és Umicore kontra Bizottság végzésében³⁰, valamint Etimine és Etiproducts kontra Bizottság végzésében³¹ döntötte el.

74. E két határozatában a Törvényszék, miután felidézte, hogy a Lisszaboni Szerződés nem tartalmaz külön átmeneti szabályozást, megjegyzi, hogy „az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy egyrészt a *tempus regit actum* elvének megfelelően [...] a kereset elfogadhatóságának kérdését a benyújtása időpontjában hatályos szabályok alapján kell megítélni [...], másrészt a kereset elfogadhatóságának feltételeit a kereset előterjesztésének időpontjában, azaz olyan keresetlevél benyújtásának időpontjában kell értékelni [...], amely keresetlevél kijavítására kizárólag a keresetindítási határidő letelte előtt kerülhet sor”³².

75. A Törvényszék hozzáteszi, hogy „[a]z ezzel ellentétes megoldás [...] önkényesség kockázatához vezethet az igazságszolgáltatásban, mivel így a kereset elfogadhatósága a Törvényszék eljárást befejező határozata kihirdetésének – egyébként bizonytalan – időpontjától függne”,³³ továbbá hogy feltételezve akár, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése, különösen utolsó tagmondata a jelen ügyben a felperesek számára keresetőségi jogot biztosított volna, míg az EK 230. cikk negyedik bekezdése ezt nem biztosította számukra, mindez nem vehető figyelembe a jelen kereset elfogadhatóságának elbírálásakor, mivel mind az EK 230. cikk ötödik bekezdése, mind az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdése szerint a kereset benyújtására nyitv[á]álló határidő lejárt 2009. december 1-jén, az EUMSZ 263. cikk hatálybalépése napján.³⁴

76. A Törvényszék végül megjegyzi, hogy „[e]zt a megállapítást nem cáfolja az az érv, mely szerint az EUMSZ 263. cikk azon eljárási szabályok közé tartozik, amelyekkel összefüggésben az ítélkezési gyakorlat megállapította, hogy ellentétben az ügy érdemét érintő vagy az anyagi jogi szabályokkal, általában a hatálybalépésükkor folyamatban lévő valamennyi jogvitára alkalmazni kell őket [...] [, mivel]

30 — T-532/08, EU:T:2010:353.

31 — T-539/08, EU:T:2010:354.

32 — Norilsk Nickel Harjavaalta és Umicore kontra Bizottság végzés (T-532/08, EU:T:2010:353, 69. és 70. pont); Etimine és Etiproducts kontra Bizottság végzés (T-539/08, EU:T:2010:354, 75. és 76. pont).

33 — Uo. (71. pont, illetve 77. pont).

34 — Uo. (72. pont, illetve 78. pont).

még abban az esetben is, ha a bírósági hatáskör kérdését az eljárási szabályok körébe tartozónak tekintjük [...], meg kell állapítani, hogy [...] az Unió valamely jogi aktusával szemben benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának megítélésekor alapul veendő hatályos rendelkezések meghatározásakor a *tempus regit actum* elvét kell alkalmazni”.³⁵

77. Megerősíteni vagy módosítani kell ezt az ítélkezési gyakorlatot?

78. Kísértést jelenthet annak megerősítését javasolni, mivel az általa követett megoldás alátámasztása érdekében a Törvényszék által felhozott indokok első ránézésre meggyőzőnek tűnnek. Logikus ugyanis, hogy a felperes uniós bíróságok előtti keresetességi jogának vizsgálata a kereset benyújtásának időpontjára tekintettel történjen. Ezenkívül jogszerű az azon kockázat elkerülésére irányuló törekvés, hogy a keresetek vizsgálata terén az uniós bíróság gyorsaságától függően sérüljön az egyenlőség.

79. Mindazonáltal legalább három ellenkező érvet látok, amelyek véleményem szerint nagyobb jelentőséggel bírnak.

80. Az első ok az uniós jog időbeli hatályát szabályozó hagyományos szabályokból vezethető le. Az az elemzés, amely szerint a *tempus regit actum* elvének elsőbbséget kell élveznie az eljárási jogszabályok azonnali alkalmazásával szemben, véleményem szerint ezen elv túlzottan kidolgozott felfogásán alapul, amely álláspontom szerint nem egyeztethető össze az e tárgyban alkalmazandó elvekkel.

81. A jogszabályok időbeli összeütközésének feloldását az anyagi jogi és az eljárási szabályok közötti hagyományos megkülönböztetés vezérli.

82. Az anyagi jogi szabályokat általában úgy értelmezik, hogy azok azonnal alkalmazandók, ami azt jelenti, hogy ezek a „később létrejövő” helyzetek, valamint a korábbi szabály hatálya alatt „létrejött”, de nem teljesen kialakult helyzetek mind „jelenlegi”,³⁶ mind „jövőbeni”³⁷ hatásainak szabályozására szolgálnak. A jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének tiszteletben tartása érdekében, amelyek szerint az uniós jognak világosnak és kiszámíthatónak kell lennie a jogalanyok számára, e szabályok ezzel szemben nem alkalmazhatóak visszaható hatállyal, függetlenül attól, hogy ez kedvező vagy kedvezőtlen hatással járna az érdekeltekre nézve, így az új szabályok a hatálybalépésüket megelőzően „keletkezett” jogviszonyokra nem alkalmazhatók, kivéve ha azok szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből az ilyen értelmezés világosan következik.³⁸

83. Az eljárási szabályokra eltérő rendszer vonatkozik, amelyet az új szabályok azonnali hatályára vonatkozó elv még szigorúbb alkalmazása jellemez. Így az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az eljárási szabályokat „általában” a hatálybalépésükkor folyamatban lévő jogvitákra is alkalmazni kell.³⁹ E tekintetben a Bíróság két fontos dolgot tisztázott. Először is megállapította, hogy a bírói hatáskör

35 — Uo. (73. pont, illetve 79. pont).

36 — Lásd ebben az értelemben, az uniós polgárságra vonatkozó rendelkezések alkalmazására vonatkozóan: D’Hoop-ítélet (C-224/98, EU:C:2002:432, 25. pont); Lassal-ítélet (C-162/09, EU:C:2010:592, 39. pont); Runevič-Vardyn és Wardyn ítélet (C-391/09, EU:C:2011:291, 55. pont); Ziolkowski és Szeja ítélet (C-424/10 és C-425/10, EU:C:2011:866, 58. pont).

37 — Lásd ebben az értelemben: Westzucker-ítélet (1/73, EU:C:1973:78), amely szerint „egy általánosan elfogadott elv szerint a valamely jogszabályi rendelkezést módosító jogszabályok kivétel nélkül alkalmazandók a korábbi jogszabály hatálya alatt létrejött jogi helyzetek jövőbeni hatásaira is” (5. pont). Tudomásom szerint az első ítéletről van szó, amelyben a Bíróság az azonnali hatályt „általánosan elfogadott elvnek” minősítette. Lásd még ebben az értelemben: Gemeinde Altrip és társai ítélet (C-72/12, EU:C:2013:712, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Balazs és Casa Județeană de Pensii Cluj ítélet (C-401/13 és C-432/13, EU:C:2015:26, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 — Lásd ebben az értelemben, többek között: Bureau national interprofessionnel du Cognac ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Toshiba Corporation és társai ítélet (C-17/10, EU:C:2012:72, 51. pont); Kuso-ítélet (C-614/11, EU:C:2013:544, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 — Lásd: Conserchimica-ítélet (C-261/96, EU:C:1997:524, 17. pont); Beemsterboer Coldstore Services ítélet (C-293/04, EU:C:2006:162, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Dell’Orto-ítélet (C-467/05, EU:C:2007:395, 48. pont); Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-334/08, EU:C:2010:414, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Toshiba Corporation és társai ítélet (C-17/10, EU:C:2012:72, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-610/10, EU:C:2012:781, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Melloni-ítélet (C-399/11, EU:C:2013:107, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

kérdése az eljárási szabályok körébe tartozik.⁴⁰ Ezt követően elvetette az anyagi jogi és az eljárási szabályok közötti megkülönböztetés alkalmazását abban az esetben, ha a valamely uniós szabályozásban szereplő eljárási szabályok az anyagi jogi szabályokkal elválaszthatatlan egységet képeznek, és azokat időbeli hatályuk tekintetében nem lehet elkülönítve figyelembe venni.⁴¹

84. Megjegyzendő, hogy az ítélkezési gyakorlat ezt az elvet rendkívül széles körben alkalmazza, anélkül hogy különbséget tenne az új jogszabályt megelőző vagy azt követő eljárási cselekmények, vagy a felek vagy a bíróság tevékenységére vonatkozó jogszabályok – mint például a hatásköri szabályok – között.⁴²

85. Márpedig az EUMSZ 263. cikk rendelkezéseit eljárási jellegűeknek kell tekinteni, mivel meghatározzák a megsemmisítés iránti keresetek tekintetében keresetőségi joggal rendelkező személyeket, még akkor is, ha anyagi jogi, és nem pusztán alaki feltételeket rögzítenek is. Az eljárási jogszabályok azonnali hatályának elvéből következően ennél fogva ezeket alkalmazni kell a hatálybalépésükkor folyamatban levő eljárásokra.

86. Még azt feltételezve is, hogy az új szabály azonnali hatályának elve nem terjed odáig, hogy lehetővé tegye e szabály alkalmazását a hatálybalépését megelőző eljárási cselekményre, a jelen ügyben a megsemmisítés iránti keresetre, megjegyzendő, hogy az EUMSZ 263. cikk rendelkezései abban a tekintetben, hogy a megsemmisítés iránti keresetek vonatkozásában érintik a keresetőségi jogot, az „eljárási” jogszabály általános jellegén kívül a „hatásköri” jogszabály különleges jellegével is rendelkeznek, mivel meghatározzák az uniós bíróság arra vonatkozó hatáskörét, hogy a természetes vagy jogi személyek által benyújtott megsemmisítés iránti keresetekről határozzon.

87. E tekintetben, amint azt korábban már hangsúlyoztam, az EUMSZ 263. cikk második bekezdésének megfogalmazása, amely rögzíti azon feltételeket, amelyek mellett a Bíróság „*hatáskörrel* rendelkezik [a] keresetek tekintetében”⁴³, és amelyekre e cikk negyedik bekezdése hivatkozik, véleményem szerint jelentőséggel bír. Márpedig ebből a szempontból a *tempus regit actum* elve nem igazolhatja az új jogszabály alkalmazásának hiányát, hiszen, mivel a jogvitát még nem döntötték el ítélettel, a hatásköri jogszabály tekintetében nem befejezett eljárási cselekményről van szó, hanem folyamatban levő helyzetről, amelyre az új hatásköri jogszabálynak kell vonatkoznia. Ezért, mivel a Bíróság 2009. december 1-jétől hatáskörrel rendelkezik a természetes vagy jogi személyek által az őket közvetlenül érintő és végrehajtási intézkedéseket maguk után nem vonó rendeleti jellegű jogi aktusokkal szemben előterjesztett megsemmisítés iránti keresetek elbírálására, a Bíróságnak ettől az időponttól lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy az ilyen kereseteket elbírálja, beleértve az előtte folyamatban levő kereseteket is. Hozzáfűzöm, hogy még ha eltérő eljárásjogi kontextusba illeszkedik is, a Weryński-ítélet⁴⁴, amely a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően előterjesztett, értelmezést érintő előzetes döntéshozatal iránti kérelemre olyan új szabályokat alkalmazott, amelyek hatályon kívül helyezték az előzetes döntéshozatalra utalási jog korábbi, EK 68. cikk (1) bekezdésében szereplő korlátozását,⁴⁵ illusztrálja a Bíróság hajlamát arra, hogy a hatáskörére irányadó új rendelkezéseket azonnal alkalmazza.

88. Egy másik, véleményem szerint kényszerítő ok is szól az EUMSZ 263. cikknek a folyamatban levő eljárásokra történő alkalmazása mellett. E rendelkezés időbeli hatályának szabályait e rendelkezés célkitűzésének fényében kell meghatározni, amely arra irányul, hogy hozzájáruljon a hatékony bírói jogvédelemnek a magánszemélyek részére történő garantálásához szükséges jogorvoslati lehetőségek

40 — Dell’Orto-ítélet (C-467/05, EU:C:2007:395, 49. pont).

41 — Meridionale Industria Salumi és társai ítélet (212/80–217/80, EU:C:1981:270, 11. pont); Reichelt-ítélet (113/81, EU:C:1982:206, 13. pont). Lásd még: Conserchimica-ítélet (C-261/96, EU:C:1997:524, 17. pont) és e kivétel hatályáról: Molenbergnatie-ítélet (C-201/04, EU:C:2006:136, 31–34. pont).

42 — E megkülönböztetésről a jogtudományban lásd: Roubier, P., *Le droit transitoire (conflits des lois dans le temps)*, 2. kiadás., Dalloz et Sirey, Paris, 1960, 545. és azt követő oldalak.

43 — Kiemelés tőlem.

44 — C-283/09, EU:C:2011:85.

45 — 28. pont.

biztosításához annak elkerülésével – amint azt a Bíróság felidézte –, hogy a magánszemélyek jogsértést legyenek kénytelenek elkövetni azért, hogy bírósághoz fordulhassanak.⁴⁶ Mivel annak elismerése, hogy minden magánszemélynek jogában áll a jogi helyzetét érintő bármely jogi aktus jogszerűségének a vitatása, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében megerősített hatékony bírói jogvédelem követelményének részét képezi, és ennél fogva a jogállamiság értékein alapuló Unió egyik alappillére alkotja, véleményem szerint az uniós bíróságnak kötelessége, hogy haladéktalanul véget vessen egy olyan helyzetnek, amely a jogorvoslathoz való alapvető jog korlátozásához vezethet, és ennek érdekében a folyamatban levő eljárásokban az új szabályt alkalmazza.

89. Egy harmadik ok levezethető abból, hogy sem a jogbiztonság elvével, sem a bizalomvédelem elvével nem ellentétes az, ha az EUMSZ 263. cikket a hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban alkalmazzák. E tekintetben megjegyzendő, hogy – az Unió bírói jogvédelmi rendszerében fennálló joghézag kitöltésére irányuló – új rendelkezésnek a folyamatban levő eljárásokban történő alkalmazása nem sérti a jogbiztonságot. Az uniós intézmények aktusainak az EUMSZ 263. cikk és az EUMSZ 264. cikk alapján való megsemmisítésére irányuló jogvita objektív jellegű jogvita, amelynek célja mindenekelőtt a jogszerűség helyreállítása. Egy olyan szabály folyamatban lévő eljárásokra történő azonnali alkalmazása, amely a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának feltételeit enyhíti, nem részesíti előnyben az egyik fél anyagi jogait a másik fél hátrányára, amint az egy anyagi jogi rendelkezés visszaható hatályú alkalmazásának következménye lehetne. Nem érinti továbbá a jogalanyok jogos bizalmát sem, éppen ellenkezőleg, megerősíti azok védelmét azáltal, hogy megkönnyíti számukra az uniós bírósághoz fordulást.

90. Hozzáteszem, hogy az a körülmény, hogy a rendeleti jellegű jogi aktus fogalmának⁴⁷ és főként a végrehajtási intézkedések hiányára vonatkozó feltételnek⁴⁸ a Bíróság által tulajdonított szigorú értelmezés korlátozta az uniós bírósághoz való közvetlen fordulás feltételei enyhítésének hatókörét, nem jelent az ellentétes megoldás mellett szóló érvet, mivel semmi nem indokolja, hogy e rendelkezés anyagi jogi tartalmának gyengülését az időbeli hatályának szűkülése kísérje.

91. Ezen indokok alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy állapítsa meg, hogy az EUMSZ 263. cikk alkalmazandó a jelen megsemmisítés iránti keresetre, következésképpen annak elfogadhatóságát e cikkekre tekintettel kell vizsgálni.

c) A felperesek keresetösségi joga

92. Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése olyan két esetről rendelkezik, amelyben természetes vagy jogi személyek eljárást indíthatnak olyan határozat ellen, amelynek nem címzettjei. Egyrészt, ilyen eljárás indítható, amennyiben e határozatok őket közvetlenül és személyükben érintik. Másrészt az ilyen személyek eljárást indíthatnak olyan végrehajtási intézkedéseket maguk után nem vonó rendeleti jellegű jogi aktusokkal szemben, amelyek őket közvetlenül érintik.

93. A kereset elfogadhatóságát először az első esetre tekintettel kell vizsgálni. Mivel a közvetlen érintettség feltételét nem vitatták, kiindulásként azt kell vizsgálni, hogy a felperesek személyes érintettségére vonatkozó feltétel teljesül-e.

46 — Lásd: Telefónica kontra Bizottság ítélet (C-274/12 P, EU:C:2013:852, 27. pont).

47 — Lásd: Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet (C-583/11 P, EU:C:2013:625).

48 — Lásd: Telefónica kontra Bizottság ítélet (C-274/12 P, EU:C:2013:852).

94. A Plaumann kontra Bizottság ítéletből⁴⁹ eredő állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a határozat címzettjén kívüli más jogalanyok csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha a határozat sajátos tulajdonságaik, vagy olyan ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, amely minden más személytől megkülönbözteti, és ezáltal címzetthez hasonló módon egyéníti őket.⁵⁰

95. Ami pontosabban a dömpingellenes intézkedések tárgyában hozott határozatokat illeti, a Bíróságnak már több alkalommal lehetősége volt megállapítani, hogy a dömpingellenes vám kivetéséről szóló rendeletek ugyanis – noha normatív jellegűek, amennyiben az érintett gazdasági szereplőkre általában vonatkoznak – egyéni jellegűek is lehetnek, amennyiben közvetlenül és személyükben is érinthetnek egyes gazdasági szereplőket,⁵¹ akik ennél fogva a megsemmisítés iránti kereset indítása tekintetében keresetösségi joggal rendelkeznek. Így ezen aktusok „hibrid” jellegének megfogalmazásával az ítélkezési gyakorlat általában viszonylag kedvezőnek mutatkozott az érintett gazdasági szereplők keresetösségi jogának elismerése szempontjából.

96. Ez a fejlődés – eltérő mértékben – minden érintett gazdasági szereplő tekintetében érvényesül, legyen szó akár gyártókról, exportőrökről, importőrökről, egyes értékesítőkről vagy közösségi gyártókról.

97. Először is, figyelembe véve, hogy a dömpingellenes vámokat egyedi vállalkozások előállítási árait és exportáraitól vonatkozó vizsgálatokból eredő megállapítások alapján vetik ki, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a dömpingellenes vám kivetéséről szóló rendeletek közvetlenül és személyükben érinthetik a dömpingért felelős „gyártó és exportőr vállalkozások[at]”, mivel ezekben a rendeletekben az utóbbiak kereskedelmi tevékenységére vonatkozó adatokat használnak fel, és e gyártók és exportőrök így bizonyítani tudják, hogy a Bizottság vagy a Tanács aktusaiban azonosították őket, vagy hogy az előkészítő vizsgálatok érintették őket.⁵²

98. Másodszor a Bíróság azt is megállapította, hogy a dömping fennállására vonatkozó megállapítások személyükben érintik az azon harmadik országok exportőreivel kapcsolatban álló „importőröket”, amelynek termékeit dömpingellenes vám sújtja, ha az exportárat⁵³ vagy magát a dömpingellenes vámot⁵⁴ az áruk ezen importőrök által a közösségi piacon alkalmazott viszonteladói ára alapján számították ki. Ezzel szemben megtagadták a keresetösségi jogot egy, az Unióban letelepedett független importőrtől, akit a Bizottság vagy a Tanács aktusai nem említettek, és akit a dömpingellenes vám kivetéséről szóló rendelet csak annyiban érintett, amennyiben objektíve annak hatálya alá tartozott.⁵⁵ E kivétellel kapcsolatban kivételt alkalmazott az Extramet Industrie kontra Tanács ítélet⁵⁶, amely elismerte egy olyan független importőr keresetösségi jogát, aki bizonyította, hogy olyan egyéni helyzet alkotóelemei állnak fenn, amely őt a kérdéses intézkedések tekintetében minden más gazdasági szereplőhöz képest sajátos módon jellemzi.⁵⁷

49 — 25/62, EU:C:1963:17.

50 — 223. oldal. Lásd legutóbb: Banco Bilbao Vizcaya Argentaria és Telefónica kontra Bizottság végzés (C-587/13 P és C-588/13 P, EU:C:2015:18, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

51 — Lásd: Gesamtverband der deutschen Textil- und Modeindustrie és társai kontra Tanács és társai végzés (C-3/11 P(I), EU:C:2011:665, 13. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Valimar-ítélet (C-374/12, EU:C:2014:2231, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

52 — Lásd: Valimar-ítélet (C-374/12, EU:C:2014:2231, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 — Uo. (32. pont).

54 — Lásd: Neotype Techmaslexport kontra Bizottság és Tanács ítélet (C-305/86 és C-160/87, EU:C:1990:295, 19. és 20. pont).

55 — Lásd ebben az értelemben többek között: Allied Corporation és társai kontra Bizottság ítélet (239/82 és 275/82, EU:C:1984:68, 15. és 16. pont). Lásd továbbá e tekintetben a következő tanulmányban megfogalmazott kritikát: Van Ginderachter, E., „Recevabilité des recours en matière de dumping”, *Cahiers de droit européen*, 1987, n° 1. és 2., 623. o.

56 — C-358/89, EU:C:1991:214.

57 — 17. pont.

99. Harmadszor, az ítélezési gyakorlat elismerte az olyan korlátozott számú és az intézmények által azonosított gazdasági szereplők – ideértve például a saját védjegyük alatt valamely gyártó által előállított termékeket forgalmazó eredetiberendezés-gyártókat – keresetőségi jogát, amelyek a szóban forgó termékek gyártóihoz fűződő kereskedelmi kapcsolataikat illetően olyan különleges jellemzőkkel rendelkeztek, amelyeket figyelembe vettek a rendes érték megállapítása és a súlyozott dömpingkülönbség kiszámítása során, amelynek alapján a dömpingellenes vám meghatározásra került.⁵⁸

100. Negyedszer, az uniós bíróság elismerte egy „közösségi gyártó” keresetőségi jogát, mivel a dömpingellenes vám kivetéséről szóló rendelet e gyártó – az érintett termék legnagyobb uniós gyártója – egyedi helyzetén alapult. E következtetés alapjaként a Bíróság megállapította, hogy az e gyártó által előadott kifogások szolgálták a vizsgálati eljárás megindításához vezető panasz alapjául, hogy ezen eljárás során meghallgatták észrevételeit, melyek ezen eljárás menetét nagy részben meghatározták, és hogy a dömpingellenes vámot azon következményekre tekintettel határozták meg, amelyekkel a megállapított dömping rá nézve járt.⁵⁹

101. A büntetőjogból kölcsönzött szóhasználatkal élve elmondható, hogy az ítélezési gyakorlat végső soron mind a dömpinggyakorlatok elkövetőinek és bizonyos részeseinek, mind sértettjeinek keresetőségi jogát elismerte, azonban változó feltételek mellett, ami megnehezíti az alkalmazott szempontok azonosítását. Az importőrök és egyes értékesítők kivételével, amelyek tekintetében az uniós bíróságok kialakítottak egy – vitatható⁶⁰ – szempontot, amely azon alapul, hogy az előbbieknél gazdasági adatait figyelembe veszik a dömpingellenes vám kiszámításához felhasznált elemek meghatározása során, a fő szempont alapjául a felperesnek az aktus elfogadásához vezető eljárásban való részvétele szolgál.

102. Véleményem szerint e szempont alkalmazása a jelen ügyben annak elismeréséhez vezet, hogy a vitatott rendelet sajátos tulajdonságaik folytán vonatkozik a felperesekre. Ezenfelül a felperesek olyan ténybeli helyzetre is hivatkozhatnak, amely minden más személytől megkülönbözteti, és ezáltal címzetthez hasonló módon egyéníti őket.

103. Először is a Philips Lightingot a vitatott rendelet nem csupán anyagi jogi minőségében érinti, mint a dömpinggyakorlat sértettjét jelentő közösségi gyártót, amely objektív módon e rendelet hatálya alá tartozik. A Philips Lighting ugyanis különleges eljárásjogi minőséggel is rendelkezik, mivel nem vitatott, hogy a vitatott rendelet (13) preambulumbekzdésének g) pontjában, (47)–(49), (98) és (99) preambulumbekzdésében hivatkozik e „közösségi gyártóként” azonosított gyártóra, továbbá az sem vitatott, hogy az előbbi a vizsgálatban közreműködött. Ráadásul a vizsgálat során az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése tekintetében lefolytatott elemzés keretében a Philips Lightingot a felülvizsgálati kérelemmel „szemben” állást foglalóként említik. A Philips Lighting tehát nem csupán a dömpingellenes intézkedések elfogadását megelőző eljárásban való részvételére hivatkozhat, hanem arra is, hogy a felülvizsgálati kérelem támogatottsági szintjének meghatározása során figyelembe vették, hogy e kérelmet ellenezte. Mi lenne a helyzet abban az esetben, ha e kérelmet kezdettől fogva csak a közösségi gyártóknak – az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése által előírt – 50%-os küszöbnél alacsonyabb százaléka támogatta volna, és a Bizottság mégis úgy döntött volna, hogy e panasz alapján vizsgálatot indít, anélkül tehát, hogy elegendő bizonyítékkal rendelkezett volna, amely e rendelet 5. cikkének (6) bekezdésének megfelelően lehetővé tette volna számára, hogy hivatalból vizsgálatot indítson? Megtagadható lenne-e a vizsgálatban együttműködő és ellenzésüket kifejezésre juttató közösségi gyártóktól annak lehetősége, hogy kifogásolják az uniós jog megsértését azzal az ürüggyel, hogy őket az e szabálytalanul lefolytatott eljárás eredményeként elfogadott rendelet személyükben nem érinti? Véleményem szerint a Philips Lightingot a számára az eljárásban ekként elismert különleges jogállás a címzetthez hasonlóan egyénítette.

58 — Neotype Techmasheport kontra Bizottság és Tanács ítélet (C-305/86 és C-160/87, EU:C:1990:295).

59 — Timex kontra Tanács és Bizottság ítélet (264/82, EU:C:1985:119, 14. és 15. pont).

60 — Lásd különösen az e kritériummal szemben megfogalmazott kritikát: Van Ginderachter, E., i. m.

104. Másodszor a vitatott rendelet figyelembe veszi a felperesek sajátos ténybeli helyzetét, amely őket más érintett gazdasági szereplőktől megkülönbözteti. Azon túlmenően, hogy a sajátos gazdasági helyzetük vizsgálat tárgyát képezte, amelynek részletes eredményei a vitatott rendelet mellékletében szerepelnek, a Tanács a dömpingellenes intézkedések fenntartásához az Osramon kívüli közösségi gyártók számára fűződő érdek elemzése során a vitatott rendelet indokolásának (98) preambulumbekzdésében megjegyezte, hogy a közösségi gyártók behozatali tevékenysége folytán a vámok meglétének tevékenységük egészére nézve negatív hatása volt, hogy az importhoz kötődő dömpingellenes vámokból eredő költségeken túl az intézkedések azt is megakadályozták, hogy optimalizálják termékskálájuk összetételét, értékesítési portfóliójukat, és ennek következményeként termelékenységüket is, és hogy ezek az intézkedések kihatottak a befektetési, a termelési, a kutatási és fejlesztési témájú és egyéb stratégiai döntésekre is. Ezt követően a Tanács a vitatott rendelet indokolásának (99) preambulumbekzdésében arra a következtetésre jutott, hogy a Philips Lighting anyagbeszerzési stratégiájára tekintettel az intézkedések ismételt bevezetése nem szolgálja ezen gyártó érdekét.

105. Ezért a keresetet elfogadhatónak kell tekinteni, mivel azt a felperesek terjesztették elő, akiket a Tanács és a Bizottság a dömpingellenes vámokról szóló aktusaikban közösségi gyártói és importóri kettős minőségükben azonosítottak, valamint akiket az előkészítő vizsgálatok érintettek, és akiket a vitatott rendelet ellenző felekként említett.

106. Számomra így jogszerűnek tűnik tehát, hogy az említett felperesek helyzetében lévő közösségi gyártók vitathassák konkrétan azt, hogy helyzetüket nem vették figyelembe az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár megállapítása céljából.

107. Mivel úgy vélem, hogy a Philips Lightingot a vitatott rendelet közvetlenül és személyében érintette, nem szükséges megvizsgálni a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében szereplő második esetre tekintettel, amely szerint a természetes vagy jogi személy eljárást indíthat valamely végrehajtási intézkedéseket maga után nem vonó rendeleti jellegű jogi aktus ellen, ha az őt közvetlenül érinti.

B – A fellebbezés megalapozottságáról

1. Az első, az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének téves értelmezésére alapított jogalapról

a) A felek érvei

108. A fellebbezők lényegében azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte az alaprendelet 9. cikkének (1) bekezdését, amikor elismerte, hogy a Bizottság a panasz támogatottságának csökkenése esetén folytathatja a vizsgálatot, a panasz visszavonása esetén pedig nem.

109. A fellebbezők előadják, hogy ez a kiterjesztő értelmezés érvényesen nem alapítható az Interpipe Niko Tube és Interpipe NTRP kontra Tanács ítéletre⁶¹, amelyre a Törvényszék a megtámadott ítélet 84. pontjában hivatkozik, figyelemmel a jelen ügy és az említett ítélet alapjául szolgáló ügy ténybeli háttére közötti különbségekre, és továbbá arra, hogy annak az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének szövegében vagy felépítésében sincs alapja, és azt az uniós intézmények elmúlt 25 évben követett gyakorlata sem támasztja alá.

61 — T-249/06, EU:T:2009:62.

110. Az Osram és a Bizottság által támogatott Tanács – emlékeztetve arra, hogy a felülvizsgálati eljárás megindítása iránti kérelmet eredetileg az Osram és a GE Hungary támogatta, amelyek a CFL-i teljes közösségi termelésének több mint 50%-át képviselték, mielőtt a GE Hungary a vizsgálat megindítását követően tájékoztatta volna a Bizottságot arról, hogy ellenzi a fennálló dömpingellenes intézkedéseket – előadja, hogy amennyiben az alaprendelet csak azon követelményeket illetően tartalmaz világos rendelkezéseket, amelyek a vizsgálat megindításakor fennálló eljáráskezdeményezési jogosultságra vonatkoznak, ennek az az oka, hogy az eljáráskezdeményezési jogosultság csak ebben a szakaszban játszik szerepet, míg a vizsgálat folyamán fennálló támogatottsági szint eltérő kérdést jelent, amelyet azon információk összefüggésébe kell helyezni, amelyeket a közösségi gazdasági ágazatnak kell a Bizottsággal közölnie annak érdekében, hogy lehetővé tegye a Bizottság számára többek között az esetleges kárról való döntést.

111. A Tanács szerint a Törvényszék által alkalmazott *a fortiori* érvelés koherens, logikus, megfelel a szokásos értelmezési módszereknek, és a korábbi, mind az Interpipe Niko Tube és Interpipe NTRP kontra Tanács ítéletről (T-249/06, EU:T:2009:62), mind a Gem-Year és Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) kontra Tanács ítéletről (T-172/09, EU:T:2012:532) eredő ítélkezési gyakorlat alapján alátámasztható, amely ítéletekből kitűnik, hogy az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében rögzített, az eljáráskezdeményezési jogosultságra vonatkozó követelményeknek csak a vizsgálat megindításának időpontjában kell teljesülniük, annak során azonban nem feltétlenül. Ezen intézmény álláspontja szerint a fellebbezők összekeverik a közösségi gazdasági ágazatnak az eljáráskezdeményezési jogosultság ellenőrzése szempontjából vizsgált fogalmát és az ezen közösségi gazdasági ágazatnak a kár megállapítása céljából történő meghatározását.

112. A Tanács hozzáteszi, hogy amennyiben bebizonyosodna, hogy az uniós intézmények, amelyek széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek annak eldöntése során, hogy a panasz visszavonása esetén megszüntetik-e az eljárást, múltbeli gyakorlatukban az ilyen visszavonást követően gyakrabban szüntették meg a vizsgálatot, mint döntöttek annak folytatása mellett, ebből nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a vitatott rendelethez vezető vizsgálatot is meg kellett volna szüntetniük amiatt, hogy a vizsgálatnak a közösségi gazdasági ágazat általi támogatása csökkent.

b) Elemzésem

113. Az első jogalap a Törvényszék *a fortiori* érvelése megfelelőségének kérdését veti fel, amelyet a Törvényszék az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének alapján fejtett ki, a megtámadott ítélet 85. és 86. pontjában megállapítva, hogy amennyiben az említett rendelkezés szerint a Bizottság nem köteles megszüntetni a vizsgálati vagy felülvizsgálati eljárást a panasz vagy a felülvizsgálati kérelem visszavonása esetén, annál kevésbé kell azt megszüntetnie a panasz, illetve a felülvizsgálati kérelem támogatottsági szintjének pusztán csökkenése miatt.

114. Több érv is szól amellett, hogy a Bíróság számára a Törvényszék által követett megoldás elfogadását javaslom.

115. Az első érv a szövegen alapszik. Egyrészt magából az alaprendelet 5. cikke (4) bekezdésének szövegéből kitűnik, hogy a közösségi gazdasági ágazat részéről vagy annak nevében benyújtott panasz reprezentatív jellegére vonatkozó követelmény csak a „vizsgálat indításának” feltétele, ha azt már megindították, az „eljárás folytatásának” azonban nem. Másrészt, amint azt a Törvényszék az Interpipe Niko Tube és Interpipe NTRP kontra Tanács ítélet (T-249/06, EU:T:2009:62) 139. pontjában és a Gem-Year és Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) kontra Tanács ítélet (T-172/09, EU:T:2012:532) 42. pontjában, valamint a megtámadott ítélet 84. pontjában helytállóan megjegyezte, az alaprendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely arra kötelezné a Bizottságot, hogy szüntesse meg a folyamatban lévő dömpingellenes eljárást, ha a panasz támogatottsága a közösségi termelés 25%-os minimális küszöbe alá esik. E rendelet olyan rendelkezést sem tartalmaz, amely arra kötelezné a Bizottságot, hogy szüntesse meg az eljárást, ha a panasz támogatottsága a panaszról véleményt

nyilvánító közösségi termelés 50%-át kitevő küszöb alá esik. Az az álláspont, amely szerint a reprezentativitás azon szintjének, amelyet az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése megkövetel, a vizsgálat, vagy akár a dömpingellenes eljárás teljes tartama alatt fenn kell állnia, e rendelet szövegében semmilyen alappal nem rendelkezik, mivel e rendelet ilyen követelményt – éppen ellenkezőleg – csak a panasz benyújtásának időpontjában ír elő, és csak a vizsgálat megindítására vonatkozóan.

116. A második érv az alaprendelet 9. cikke (1) bekezdésének az összefüggés szerinti és célkutató értelmezésén alapul. E rendelkezést, amely az uniós intézmények számára lehetőséget biztosít arra, hogy folytassák az eljárást, amennyiben a panaszt a vizsgálat megindítását követően visszavonják,⁶² amint azt a Tanács és a Bizottság helyállónan előadja, az e rendelet 5. cikkének (6) bekezdésével kell összevetni, amely kezdeményezési jogkört biztosít a Bizottságnak, amely rendkívüli körülmények fennállása esetén lehetővé teszi számára, hogy hivatalból vizsgálatot indítson, amennyiben elegendő bizonyítékkal rendelkezik a dömpingelt behozatalról, a kárról és az okozati összefüggésről. Az alaprendelet 11. cikke (2) bekezdésének első albekezdése hasonlóképpen feljogosítja a Bizottságot arra, hogy saját kezdeményezésére lefolytassa a megszűnő dömpingellenes intézkedések felülvizsgálatát. Ezeket az eljárási rendelkezéseket, amelyek a dömping és a kár fennállásának megállapítását megelőzően mérlegelési mozgásteret biztosítanak a Bizottságnak a tekintetben, hogy a közösségi gazdasági ágazat magatartásától vagy tétlenségétől függetlenül az eredeti vizsgálat vagy a felülvizsgálat megindításáról vagy folytatásáról döntsön, olyan anyagi jogi rendelkezések egészítik ki, amelyek a dömping és a közösségi gazdasági ágazatnak okozott kár megállapítását követően a dömpingellenes intézkedések elfogadásának keretében ismét mérlegelési mozgásteret biztosítanak az uniós intézményeknek. Így az alaprendelet 21. cikke (1) bekezdésének megfelelően „a különböző érdekek összességének” figyelembevétele, a felhasználók és a fogyasztók érdekeit is beleértve, lehetővé teszi az uniós intézmények számára, hogy ne hozzanak dömpingellenes intézkedéseket, noha a dömping és a közösségi gazdaságot ennek következtében érő kár fennállása megállapítást nyert. Végző soron, amint azt a Bíróság a Fediol kontra Bizottság ítéletében (191/82, EU:C:1983:259) megjegyezte, a Bizottság „rendkívül széles mérlegelési jogkörrel” rendelkezik abban a tekintetben, hogy a Közösség érdekei alapján meghatározza, hogy a megállapított helyzet kezelése érdekében végző soron milyen intézkedéseket kell hozni.⁶³

117. E különböző eljárási és anyagi jogi szabályok azt a gondolatot tükrözik, hogy a dömpingellenes intézkedések célja nem csupán a magánérdekeknek – a jelen ügyben az érintett termék gyártói ágazati érdekeinek – a védelme, hanem az Unió általános érdekének védelme is. Bár a vizsgálat kezdeményezésének általános módja a közösségi gazdasági ágazat által benyújtott panasz, a panaszosok számára biztosított „panasztételhez való jog”⁶⁴ nem jelenti azt, hogy ez utóbbiak a vizsgálat megszüntetésére is jogosultak lennének azáltal, hogy visszavonják panaszukat vagy annak támogatását. Noha a dömpingellenes intézkedések meghozatalát eljárási garanciák keretezik, a dömpingellenes eljárás ugyanakkor nem a közösségi gyártók vagy egyes közösségi gyártók „ügye”, amelynek véget vehetnek, amikor jónak látják.

118. Véleményem szerint egy harmadik, gyakorlati jellegű érv is szól a Törvényszék által követett megoldás mellett. A dömpingellenes eljárás során a panaszosok és a panasz támogatását vagy ellenzését kifejezésre juttató közösségi gyártók álláspontja több alkalommal, különböző időpontokban és ellentétes irányokba változhat. Egy közösségi gyártó, aki támogatta a panaszt, visszavonhatja támogatását és tartózkodhat a véleménynyilvánítástól, vagy ellenezheti azt, míg egy másik gyártó, aki ellenezte a panaszt, dönthet úgy, hogy támogatja azt, anélkül hogy az álláspontokban bekövetkező változások feltétlenül összefüggnének az elszenvedett kárral.⁶⁵

62 — Az alaprendelet 5. cikkének (8) bekezdése értelmében, ha a panaszt a vizsgálat megkezdése előtt vonják vissza, azt be nem nyújtottnak kell tekinteni.

63 — Ezen ítélet 26. pontja.

64 — Az említett ítélet 11. pontja.

65 — Lásd: Didier, P., „Le code anti-dumping du cycle de l'Uruguay: impact dans la Communauté”, *Cahiers de droit européen*, 1994, n° 3. és 4., különösen 291. o., aki megjegyzi, hogy valamely panasz támogatásának vagy ellenzésének számos oka lehet, és hogy például sok nemzeti gyártó támogathat egy panaszt, ameddig e támogatás „számukra semmilyen pénzügyi vagy intellektuális megterhelést nem jelent” (291. o.).

119. Ezen érvek összessége alapján az első jogalap elutasítását javaslom, amely véleményem szerint megalapozatlan.

2. A második, az alaprendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 5. cikke (4) bekezdésének téves értelmezésére alapított jogalapról

a) A felek érvei

120. A fellebbezők lényegében azt állítják, hogy a Törvényszék a közösségi gazdasági ágazat meghatározása során tévesen értelmezte az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdését és 5. cikkének (4) bekezdését, mivel nem vette figyelembe a jelentős hányad fogalma meghatározásának második, konjunktív feltételét, amely megköveteli, hogy a panaszt támogató közösségi termelés legalább a panaszról állást foglaló gyártók 50%-át képviselje. A fellebbezők hangsúlyozzák, hogy a közösségi gazdasági ágazat meghatározása a kár értékeléséhez szükséges egyik alapvető fontosságú lépést jelenti, és úgy vélik, hogy a Törvényszék által követett megoldás az alaprendelet 5. cikke (4) bekezdésének szövegével és az uniós intézmények eddigi gyakorlatával egyaránt ellentétes. A Bíróságnak ezért véleményük szerint hatályon kívül kell helyeznie a megtámadott ítéletet, és a vitatott rendelet megsemmisítésével érdemben el kell döntenie a jogvitát.

121. A Tanács, az Osram és a Bizottság előadja, hogy a fellebbezők összetévesztenek két különböző problémakört, nevezetesen egyrészt a panasz vagy a felülvizsgálati kérelem benyújtásának időpontjában az eljáráskezdeménnyezési jogosultságot, és másrészt az eljárás folyamán a kár megállapítását érintően. Márpedig az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében előírt 50%-os küszöb csak a vizsgálat megindításának időpontjában fennálló eljáráskezdeménnyezési jogosultság kérdése vonatkozik. A Tanács és a Bizottság szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 93. pontjában jogosan alkalmazta ezt a különbségtételt, amely megfelel saját ítélkezési gyakorlatának és az uniós intézmények gyakorlatának, és ebből helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a közösségi gazdasági ágazat jelentős hányadának a kár értékelése céljából történő meghatározásához csak a 25%-os minimális küszöböt kell figyelembe venni, amely a teljes közösségi termelésre vonatkozik, az 50%-os küszöböt, amely egy másik aránynak, nevezetesen a panaszról véleményt nyilvánító közösségi gyártók arányának felel meg, azonban nem.

b) Elemzésem

122. Az alaprendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében dömpingellenes vám csak akkor vethető ki dömpingelt termékre, ha annak a Közösségben történő szabad forgalomba bocsátása kárt okoz, a „kár” kifejezés alatt pedig ugyanezen rendelet 3. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában a Közösség egy gazdasági ágazatának okozott jelentős hátrányt, a Közösség egy gazdasági ágazatának jelentős hátrány okozásával való fenyegetését, illetve az ilyen gazdasági ágazat létrehozásának jelentős hátráltatását kell érteni.

123. Ezenkívül az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a közösségi gazdasági ágazat fogalmát, különösen a kár fennállásának megállapítása céljából, úgy kell értelmezni, hogy az a hasonló termékek közösségi gyártóinak összességére vagy közülük azokra vonatkozik, akiknek együttes termelése az érintett termék teljes közösségi termelésének az e rendelet 5. cikke (4) bekezdésének meghatározása szerinti jelentős hányadát teszi ki. Így e rendelet, bár előírja, hogy a közösségi gazdasági ágazat főszabály szerint magában foglalja a hasonló termékek gyártóinak összességét, a különösen a rendkívül nagy számú kisebb gyártót magában foglaló, nagymértékben szétaprózódott gazdasági ágazatok esetében az összes gyártó azonosításával járó nehézségekre figyelemmel arra is lehetőséget nyújt, hogy e gyártóknak csak egy részét vegyék figyelembe, amennyiben azok a közösségi termelés „jelentős hányadát” teszik ki.

124. A fentiekből következik, hogy két, egymás mellett létező lehetőség van a kár meghatározásának alapjául szolgáló közösségi termelés azonosítására, egyébiránt anélkül, hogy az alaprendelet hierarchiát állítana fel közöttük.

125. A jelentős hányad fogalma tehát a dömpingellenes szabályozás alapvető fogalmát alkotja. Tekintettel arra ugyanis, hogy az alaprendelet csak azzal a feltétellel teszi lehetővé a dömping szankcionálását, hogy az kárt okoz, a „jelentős hányad” alapulvételének a lehetősége mindazonáltal megkönnyíti a Bizottságnak a kár fennállásának megállapítására vonatkozó feladatát azáltal, hogy lehetővé teszi számára, hogy elemzését a közösségi gyártók csupán egy részének helyzetére alapozza.

126. Az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése a teljes közösségi termelés jelentős hányadának fogalmát nem határozza meg másként, csak az ugyanezen rendelet 5. cikkének (4) bekezdésére hivatkozással. Márpedig e hivatkozás jelentése számomra nem tűnik világosnak.

127. Bár az uniós jogalkotó e hivatkozással láthatóan kapcsolatot kívánt teremteni a dömpingellenes vizsgálat megindítását célzó panasz reprezentatív jellegére vonatkozó küszöb és kár fennállásának meghatározása szempontjából releváns nemzeti termelés között, megállapítható, hogy az alaprendelet 5. cikke (4) bekezdésének nem tárgya a jelentős hányad fogalmának meghatározása, azt még csak nem is említi.

128. Ezenkívül e rendelkezés a panasz reprezentatív jellegének vélelmét egy kettős kritériumra hivatkozással állítja fel. Míg a 25%-os arányt a hasonló termék teljes termelése alapján kell kiszámítani, az 50%-os arányt csak azon gyártók termelése alapján, amelyek – támogató vagy ellenző – véleményt nyilvánítottak a panaszról. Ugyanakkor az alaprendelet 4. cikke (1) bekezdésének megfogalmazásából egyértelműen kitűnik, hogy a jelentős hányadot kizárólag a hasonló termék „teljes közösségi termelés[e]” alapján kell meghatározni, tekintet nélkül a közösségi gazdasági ágazatnak a panaszt támogató vagy azt ellenző részétől származó termelésre.

129. Végeredményben a jelentős hányad fogalma meghatározásának hiánya az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében, és a reprezentatív jellegnek az e rendelkezésben szereplő kettős kritériumára való hivatkozás amellet, hogy e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése csak egy kritériumról rendelkezik, az „5. cikk (4) bekezdésének meghatározása szerinti jelentős [hányad]” fogalmának értelmezését megfosztja az egyértelmű jelentéstől, sőt, minden jelentéstől.

130. Mivel az alaprendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 5. cikke (4) bekezdésének szó szerinti értelmezése nem alkalmas arra, hogy egyértelmű választ adjon a feltett kérdésre, e rendelkezéseket egyrészt az azokkal követett célok, valamint az alaprendelet felépítése és általános rendszere fényében, másrészt pedig az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodással⁶⁶ összhangban kell értelmezni.

131. Először is, bár az alaprendelet a közösségi gazdasági ágazatnak csak egy meghatározását tartalmazza, megállapítható, hogy az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 5. cikkének (4) bekezdése két egymástól független rendelkezés, amelyek a dömpingellenes eljárás különböző szakaszaiban helyezkednek el, és azokat más-más logika vezérli. Amint azt a Tanács és a Bizottság helyesen előadja, míg e rendelet 5. cikkének (4) bekezdése a vizsgálat megindításának időpontjában a panasz reprezentatív jellegére vonatkozó küszöb meghatározására irányul annak érdekében, hogy biztosítsa, hogy azt a közösségi gyártók kellően jelentős száma támogassa, addig az említett rendelet 4. cikkének 3. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése a vizsgálat során azon kár megállapítására vonatkozik, amelyet a dömpinggyakorlat a közösségi gazdasági ágazatnak

66 — HL L 336., 103. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 189. o.; a továbbiakban: dömpingellenes megállapodás. E megállapodás a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó, 1994. április 15-én Marrakesh-ben aláírt, és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal jóváhagyott egyezmény (HL 1994. L 336., 3. o.) 1 A. mellékletében található.

okoz. Ez utóbbi rendelkezések eltérő célkitűzést követnek, amely arra irányul, hogy az uniós intézmények számára lehetővé tegye a kár elemzését, annak nehézsége vagy akár lehetetlensége ellenére, hogy az értékeléshez szükséges objektív körülményeket valamennyi közösségi gyártó tekintetében összegyűjtsék, különösen akkor, ha a szóban forgó termék piaca nagymértékben széttöredezett, számos gyártót magában foglaló piac.

132. Másodszor, emlékeztetni kell arra, hogy bár az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a WTO-t létrehozó megállapodás, valamint az e megállapodás 1., 2. és 3. mellékletében szereplő megállapodások főszabály szerint nem szerepelnek azon jogi normák között, amelyek tekintetében a Bíróság felülvizsgálhatja az uniós intézmények jogi aktusainak jogszerűségét,⁶⁷ megállapítható, hogy szintén az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az Unió által megkötött nemzetközi megállapodásoknak a másodlagos joggal szembeni elsőbbsége azt írja elő, hogy az utóbbi szövegét úgy kell értelmezni, hogy az lehetőleg összhangban legyen e megállapodásokkal,⁶⁸ különösen amikor e rendelkezések pontosan az Unió által megkötött nemzetközi megállapodás végrehajtását szolgálják.⁶⁹ Ily módon, függetlenül attól, hogy a jelen ügy körülményei megfelelnek-e a Bíróság által a Fediol kontra Bizottság ítéletében (70/87, EU:C:1989:254) és a Nakajima kontra Tanács ítéletében (C-69/89, EU:C:1991:186) megfogalmazott két esetkör egyikének, amelyek fennállása esetén az uniós bíróság feladata, hogy az Unió aktusainak jogszerűségét a WTO szabályaira tekintettel felülvizsgálja, az összhangban álló értelmezés elve, amely az Unió által kötött nemzetközi megállapodásoknak a másodlagos jogi rendelkezésekkel szembeni elsőbbségéből ered, megköveteli a dömpingellenes megállapodás értelmezésének figyelembevételét az alaprendelet megfelelő rendelkezéseinek értelmezése során. Ebből következik, hogy ez utóbbi rendelet 4. cikkének (1) bekezdését, amely – amint azt kifejtettem – kétértelműsége folytán többféleképpen is értelmezhető, amennyiben lehetséges, úgy kell értelmezni, hogy az összhangban álljon a dömpingellenes megállapodás 4.1 cikkének hasonló rendelkezéseivel, amely cikk szintén hivatkozik a jelentős hányad fogalmára annak érdekében, hogy e megállapodás alkalmazásában meghatározza a „belföldi iparág” kifejezést.

133. E tekintetben a WTO vizsgálóbizottságának 2003. április 22-i jelentése, melynek címe „Argentína – A Brazíliából származó baromfihúsról kivetett végleges dömpingellenes vámok”⁷⁰, valamint a WTO fellebbezési testületének 2011. július 15-i jelentése, melynek címe „Az Európai Közösségek – A Kínából származó egyes vas vagy acél kötőelemekre vonatkozó végleges dömpingellenes intézkedések”⁷¹, hasznos támpontokkal szolgál a jelentős hányad fogalmának értelmezéséhez.

134. A WTO-vizsgálóbizottság 2003. április 22-i jelentésében úgy vélte, hogy a belföldi iparág meghatározása céljából a jelentős hányad fogalmát úgy kell értelmezni, mint a teljes belföldi termelés „fontos, komoly vagy jelentős” hányadát, és hogy a dömpingellenes megállapodás 4.1. cikke nem követeli meg, hogy a belföldi iparágat a teljes belföldi termelés több mint 50%-át képviselő belföldi gyártók alkossák.⁷² Az elé terjesztett ügyben a WTO-vizsgálóbizottság következőképpen elfogadta a belföldi iparág olyan meghatározását, amely szerint azt a teljes belföldi termelésnek csupán 46%-át képviselő belföldi gyártók alkották.⁷³

67 — LVP-ítélet (C-306/13, EU:C:2014:2465, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

68 — Lásd: Z.-ítélet (C-363/12, EU:C:2014:159, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); Glatzel-ítélet (C-356/12, EU:C:2014:350, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

69 — Lásd: Petrotub és Republica kontra Tanács (C-76/00 P, EU:C:2003:4, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

70 — A WTO WT/DS241/R. sz. dokumentuma.

71 — A WTO WT/DS397/AB/R. sz. dokumentuma.

72 — WT/DS241/R. sz. dokumentum, 7.341 pont.

73 — Uo., 7.344 pont.

135. A WTO fellebbezési testülete 2011. július 15-i jelentésében, miután megállapította, hogy a dömpingellenes megállapodás 4.1 cikke nem határoz meg konkrét hányadot annak értékeléséhez, hogy egy adott százalék „jelentős hányadot”⁷⁴ jelent-e, megjegyezte, hogy ezt a kifejezést a szövegösszefüggésére figyelemmel úgy kell értelmezni, mint a teljes belföldi termelés „viszonylag magas” hányadát, amely „általában lényegében tükrözni fogja a teljes belföldi termelést”⁷⁵.

136. Ezt követően a WTO fellebbezési testülete, hangsúlyozva a kár pontos megállapításának fontosságát, kifejtette, hogy bár a jelentős hányad fogalmának alkalmazása – különösen a számos gyártó között szétaprózódott piac esetén – lehetővé teszi a teljes termelésre vonatkozó információk szerzése útjában álló gyakorlati akadályok enyhítését oly módon, hogy szükség esetén alacsonyabb hányadot vesznek figyelembe, mint amely egy kevésbé szétaprózódott piac esetében elfogadható lenne, gondoskodni kell ugyanakkor arról, hogy a belföldi iparág meghatározása „alkalmas legyen arra, hogy a kár pontos elemzését lehetővé tevő, jelentős mennyiségű adatot biztosítson”, és következésképpen ne járjon a gazdasági adatok aszimmetriájának, valamint annak jelentős kockázatával, hogy torzul a kár fennállásának megállapítása.⁷⁶

137. Végül, megvizsgálva az Unió érvelését, amely azt állította, hogy a jelentős hányadnak a dömpingellenes megállapodás 4.1 cikke értelmében vett meghatározása céljából figyelembe kell venni az ugyanezen megállapodás 5.4 cikkében szereplő küszöböket, és hogy következésképpen tekinthető úgy, hogy a belföldi termelés legalább 25%-át kitevő gyártók jogszerűen képviselhetik a teljes termelés jelentős hányadát, a WTO fellebbezési testülete úgy ítélte meg, hogy „ezen állításnak nincs szövegszerű alapja”, és hogy még ha az Unió azt állítja is, hogy a tárgyalások során a jelentős hányaddal és a reprezentatív jelleggel kapcsolatos egyeztetések párhuzamosan zajlottak, ez nem változtat azon a tényen, hogy nem sikerült megegyezésre jutni egy olyan meghatározott hányad elfogadásáról, amely lehetővé tenné annak meghatározását, hogy elvont módon mi minősül „jelentős hányadnak”. A WTO fellebbezési testülete szerint a dömpingellenes megállapodás 4.1 és 5.4 cikke a dömpingellenes eljárás eltérő vetületeire vonatkozik, mivel az első a kár fennállásának megállapítása céljából releváns belföldi iparágat határozza meg, míg a második – attól a kérdéstől függetlenül, hogy hogyan kell meghatározni a belföldi iparágat – a vizsgálat indítása iránti kérelem támogatottságára vonatkozó minimális küszöböt rögzít.⁷⁷

138. Végül a WTO fellebbezési testülete, noha figyelembe vette a szóban forgó piac szétaprózódott jellegét, e vitában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által „[e]gy, a »jelentős hányad« kifejezés helyes értelmezésével semmilyen kapcsolatot nem mutató [25%-os] referenciaérték alkalmazása nyomán” figyelembe vett 27%-os küszöb túl alacsony százalékot tesz ki ahhoz, hogy ilyen hányadot képviselhessen.⁷⁸

139. A fentiekben elvégzett elemzésből az következik, hogy a jelentős hányad fogalmának most már csak egyetlen értelmezése lehetséges. Ez az értelmezés azt foglalja magában, hogy e fogalmat úgy kell értelmezni, mint a közösségi termelés kellően lényeges hányadát, amely alkalmas arra, hogy azt valamilyen módon viszonylag hűen tükrözze. Másként fogalmazva az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 9. cikkének (4) bekezdése közötti, szövegen alapuló kapcsolat, amelyet a Bizottság egyébként a tárgyaláson „sajnálatosnak” minősített, ellentétes a dömpingellenes megállapodásra tekintettel értelmezett, uniós dömpingellenes szabályozásnak a szellemével, valamint logikájával és céljaival, és következésképpen azt mindenfajta joghatástól mentesnek kell tekinteni.

74 — WT/DS397/AB/R. sz. dokumentum, 411. pont.

75 — Uo., 412. pont.

76 — Uo., 413–416. pont.

77 — Uo., 417. és 418. pont.

78 — Uo., 425. pont.

140. Annak elfogadása, amint azt a Törvényszék ítéletében tette, hogy a jelentős hányad a teljes közösségi termelés pusztán negyedének is megfelelhét, lehetőséget teremtene a dömpingellenes szabályozás követelményeinek tényleges eltorzítására, mivel lehetővé tenné a közösségi gazdasági ágazat csupán egy kisebbségének előnyére szolgáló intézkedések meghozatalát még akkor is, ha e gazdasági ágazat háromnegyede nem szenvedett kárt.

141. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy jogalapjukkal a fellebbezők nem kifogásolják, hogy a Törvényszék e 25%-os küszöböt alkalmazta. Kizárólag azt kifogásolják, hogy nem alkalmazta együttesen ezt a küszöböt, és az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében előírt 50%-os küszöböt.

142. Márpedig az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdésében szereplő, az e rendelet 5. cikkének (4) bekezdésére való hivatkozás olyan értelmezése, hogy az a rendelet 5. cikke (4) bekezdésében említett két küszöbnek a panasz reprezentatív jellegének meghatározása céljából való együttes alkalmazására vonatkozó és feltétel nélküli követelményt jelent, véleményem szerint az ugyanezen rendelet 4. cikke (1) bekezdésének téves értelmezésén alapul, mivel e rendelkezés rögzíti, hogy a jelentős hányadot a „teljes közösségi termelés” viszonylatában kell meghatározni, és nem a belföldi termelés azon része viszonylatában, amely a panaszról véleményt nyilvánított.

143. Ennélfogva úgy vélem, hogy a fellebbezés második jogalapja, amely kizárólag azt kifogásolja, hogy a megtámadott ítélet nem alkalmazta együttesen az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdésében szereplő két küszöböt, megalapozatlan.

144. A fellebbezést következképpen el lehet utasítani anélkül, hogy a továbbiakban meg kellene vizsgálni azt a kérdést, hogy az uniós intézmények nyilvánvaló mérlegelési hibát vétettek-e, amikor megállapították, hogy a kár folytatódására vagy megismétlődésére vonatkozó elemzés elvégezhető egyetlen, a teljes közösségi termelés 48%-át képviselő gyártó adatai alapján.

145. Mindössze azt jegyzem meg, hogy a szóban forgó piac rendkívül sajátos szerkezete tekintetében, melyet az jellemez, hogy a piac négy közösségi gyártó között oszlik meg, amelyek az Unióban fennálló gyártási tevékenységük mellett behozatali tevékenységet is folytatnak, nem tűnik a dömpingellenes szabályozás logikájával ellentétesnek, hogy az uniós intézmények az azon gyártóknak okozott kárt vették figyelembe, amelyek az értékesítéseik százalékát tekintve a legtöbbet állítanak elő az Unióban, és a legkevesebbet importálnak.

146. Ezen okok alapján úgy vélem, hogy a második jogalapot el kell utasítani.

V – Végekvetkeztetések

147. A fenti megfontolások fényében azt javaslom a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

- 1) A fellebbezést elutasítja.
- 2) A Philips Lighting Poland SA-t és a Philips Lighting BV-t kötelezi a költségek viselésére.